

Utövande av näring

11 Landskapslag (1996:47) om rätt att utöva näring

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. Tillämpningsområde

I denna lag finns bestämmelser om rätten att utöva näring i landskapet Åland.

Utöver vad som stadgas i denna paragraf skall lagen inte tillämpas ombord på fartyg som är registrerade i landskapet och som huvudsakligen färdas i internationell trafik.

Den som utövar näring på ett fartyg som avses i 2 mom. skall vara myndig och inte vara försatt i konkurs.

Den som inleder näringsutövning på ett fartyg som avses i 2 mom. skall anmäla detta till [landskapsstyrelsen] innan verksamheten inleds.

2 §. Näringsutövning

Med näringsutövning avses i denna lag fortsatt verksamhet som avser ekonomiskt förvärv och som är självständig, förenlig med god sed och tillåten i lag.

2 kap. Rätt att utöva näring

3 §. Näringsrätt med stöd av lag

Myndiga fysiska personer som inte är försatta i konkurs och som har hembygdsrätt eller utan avbrott har varit bosatta i landskapet under minst fem år har rätt att utöva rörelse eller yrke som näring i landskapet.

Om omyndigas rätt att utöva näring i vissa fall stadgas i rikslagsstiftningen.

4 §. Beviljad näringsrätt

Myndiga fysiska personer som inte är försatta i konkurs men saknar hembygdsrätt och inte utan avbrott varit bosatta i landskapet under minst fem år samt juridiska personer kan av [landskapsstyrelsen], då skäl föreligger och efter prövning i varje enskilt fall, beviljas rätt att utöva näring.

Juridiska personer som har hemort i landskapet och vars samtliga bolagsmän eller styrelsemedlemmar har hembygdsrätt eller utan avbrott har varit bosatta i landskapet under minst fem år kan inte utan särskilda skäl förvägras näringsrätt.

Näringsrätten kan avse viss tid eller viss näring och kan beviljas på villkor som [landskapsstyrelsen] anser nödvändiga.

[Landskapsstyrelsen] skall föra ett register över beviljade näringsrätter.

Jfr A 1, Självstyrelselag (1991:71), 11 §.

Ett inom byggnadsbranschen verksamt aktiebolag, som saknade hemort i landskapet Åland, hade utan att utverka i [4 § landskapslagen om rätt att idka näring i landskapet Åland] avsett tillstånd uppfört ett monteringsfärdigt hus för sin verkställande direktör på ett av denne arrenderat område i landskapet. Bolaget ansågs olagligen ha idkat näring i landskapet. **HD 1971 II 19.**

5 §. Näring till självförsörjning

Utän hinder av vad som bestäms i 3 och 4 §§ har var och en rätt att utöva näring utan annat biträde än make eller egna omyndiga barn och utan att använda affärslokal, kontor eller något annat särskilt driftsställe.

6 §. Fiske och jordbruk

Utän hinder av vad som bestäms i 3 och 4 §§ har var och en rätt att idka fiske och jordbruk.

7 §. Näringsidkares filialverksamhet

En näringsidkare vars huvudrörelse finns utanför landskapet och som inrättar en avdelning eller filial i landskapet skall ha näringsrätt som avses i 4 §.

Även en näringsidkare som utsträcker sin näringsverksamhet till landskapet så att vara eller tjänst mot ersättning säljs till enskilda konsumenter eller till en väsentlig del produceras inom landskapet, utan att egentlig avdelning eller filial inrättas i landskapet, skall ha näringsrätt som avses i 4 §.

Om skyldighet för en rörelses föreståndare att på rörelsens vägnar svara i rättegång som föranleds av rörelsen stadgas i rikslagsstiftningen.

3 kap. Reglementering av näring

8 §. Näringsstillstånd

Genom landskapslag kan fastställas en skyldighet att ansöka om tillstånd hos [landskapsstyrelsen] för utövande av viss näring.

9 §. Näringsanmälan

Genom landskapsförordning kan fastställas en skyldighet att göra anmälan innan utövande av viss näring inleds.

10 §. Särskilda bestämmelser

[Landskapsstyrelsen] kan fastställa särskilda bestämmelser för utövande av viss näring.

11 §. Grundanmälan

Om skyldigheten för juridiska personer samt enskilda näringsidkare att göra grundanmälan till pa-

12 Affärstidslag (1992:40)

tent- och registerstyrelsen innan verksamheten inledd stadgas i handelsregisterlagen (FFS 129/1979).

Se Ft 114 FL I.

4 kap. Kompletterande bestämmelser

12 §. Anvisningar om varans användning eller funktion

En näringsidkare är skyldig att se till att de varor han säljer har tydliga anvisningar om varans användning och funktion. Anvisningarna skall vara skrivna på svenska eller framställda i bild.

Den skyldighet som avses i 1 mom. föreligger inte om det är uppenbart att upplysningar om varans användning eller funktion inte behövs eller om det kan anses skäligt att köparen nöjer sig med muntliga anvisningar. I sistnämnda fall är näringsutövaren skyldig att ge de anvisningar som behövs.

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. tillämpas inte på näringar som avses i 27 och 29 §§ självstyrelselagen.

Skäliga kostnader för åtgärder som föranleds av den skyldighet som avses i 1 mom. skall ersättas med medel som beviljats genom anslag i landskapets budget.

13 §. (1999/33) *Straffbestämmelser*

Den som utövar näring utan att ha näringsrätt eller tillstånd, utövar näring utan att ha gjort anmälan som avses i 1 § 4 mom. eller 9 §, utövar näring i strid med särskilda bestämmelser för utövande av viss näring eller utövar näring ombord på fartyg som avses i 1 § 2 mom. utan att uppfylla de krav som uppställts i 1 § 3 mom. samt den som inte fullgör sin skyldighet enligt 12 § skall för brott mot bestämmelserna om rätt att utöva näring dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

14 §. *Ikraftträdande*

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1996.

Genom denna lag upphävs

1) landskapslagen (1957:11) den 10 april 1957 om rätt att idka näring i landskapet Åland,

2) landskapslagen (1963:9) den 4 april 1963 om rörlig handel,

3) landskapslagen (1943:10) den 27 februari 1943 angående handel i öppen butik med begagnade varor samt skrot och lump,

4) landskapslagen (1994:67) den 13 september 1994 om tillämpning i landskapet Åland av förordningen om inkvarterings- och förplägnadsrörelser samt

5) landskapslagen (1994:71) den 13 september 1994 om tillämpning i landskapet Åland av förordningen om fastighetsmäklare.

15 §. *Övergångsbestämmelse*

Juridiska personer, som när denna lag träder i kraft utövar näring med stöd av landskapslagen om rätt att idka näring i landskapet Åland, har rätt att fortsätta sin näringsutövning med stöd av bestämmelserna i den lagen.

12 Affärstidslag (1992:40) för landskapet Åland

1 §. *Huvudregel*

Yrkesmässig minuthandel får bedrivas alla dagar och tider under året om inte annorlunda stadgas i denna lag.

2 §. *Tillämpningsområde*

Bestämmelserna om yrkesmässig minuthandel i denna lag tillämpas på all yrkesmässig försäljning av varor direkt till konsumenter utom

a) försäljning på apotek,

b) försäljning vid kiosk- och därmed jämförlig handel samt handel genom försäljningsautomat,

c) försäljning för resandes behov på flygplats, i trafikmedel och i hamnar inom områden som är reserverade enbart för utrikestrafik,

d) försäljning på bensin- eller servicestation, i bilreparationsverkstäder eller på andra med dem jämförbara försäljningsställen av bränsle och smörjmedel för motorer, kondenserad brännbar gas samt reservdelar, utrustning och tillbehör för fordon,

e) försäljning av blommor,

f) marknads- och torghandel samt

g) försäljning i härbärgerings- eller förplägningsrörelser.

3 §. *Undantag*

Yrkesmässig minuthandel får inte bedrivas

a) långfredagen,

b) påskdagen och

c) juldagen.

4 §. *Påföljd*

Den som bryter mot denna lag döms till böter.

5 §. *Tillsyn*

Polismyndigheten övervakar efterlevnaden av denna lag.

6 §. *Ikraftträdandebestämmelse*

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 1992.

Genom denna lag upphävs

1) landskapslagen (1970:10) den 16 april 1970 om minuthandelns affärstid,

2) landskapslagen (1970:11) den 16 april 1970 om kiosk- och därmed jämförlig handel samt automat-handel samt

3) 4 § 1 mom. 4 punkten landskapslagen (1990:44) den 28 juni 1990 om försök med frikommuner.

13 Landskapsförordning (1996:49) om inkvarterings- och trakteringsverksamhet

1 §. *Tillämpningsområde*

I denna förordning finns bestämmelser om utövande av inkvarterings- och trakteringsverksamhet i landskapet Åland.

2 §. *Definitioner*

Med *inkvarteringsverksamhet* avses inkvartering i förvärvssyfte av gäster i möblerade rum.

Med *trakteringsverksamhet* avses servering i förvärvssyfte av mat eller dryck i en lokal eller på en plats som är reserverad för detta ändamål.

3 §. *Undantag från tillämpningsområdet*

Denna förordning tillämpas inte på

a) trakteringsverksamhet som utövas i samband med en inrättning, en sammanslutning, ett företag eller motsvarande, om verksamheten endast riktar sig

till den egna personalen eller en annan begränsad krets,

b) inkvarterings- eller trakteringsverksamhet i ett privathem,

c) inkvarterings- eller trakteringsverksamhet som en enskild person utövar säsongsmässigt, om inte antalet personer som samtidigt inkvarteras eller trakteras överstiger 10 personer eller

d) stugby som består av högst fyra stugor i anslutning till varandra.

4 §. Benämning

På en inkvarteringsrörelse kan användas en benämning som beskriver arten av verksamhet, så som hotell, motell, vandrarhem, gästhem, pensionat eller stugby.

På en trakteringsrörelse kan användas en benämning som beskriver arten av verksamhet, så som restaurang, matservering eller kafé.

5 §. Anmälan

Den som inleder inkvarterings- eller trakteringsverksamhet ska anmäla detta till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet innan verksamheten inleds. (2007/143)

Till anmälan skall fogas

a) uppgift om rörelsens firma, adress och telefonnummer,

b) uppgift om den ansvariga föreståndarens namn, adress och telefonnummer,

c) bevis över att den ansvariga föreståndaren är myndig och inte är försatt i konkurs,

d) uppgift om antalet rum och bäddplatser, då fråga är om en inkvarteringsrörelse,

e) uppgift om antalet kundplatser, då fråga är om en trakteringsrörelse,

f) uppgift om den tidpunkt då verksamheten inleds samt

g) uppgift om avsikten att skänka ut alkoholdrycker.

Om verksamheten skall bedrivas i flera lokaler eller på flera platser skall den utredning som avses i 2 mom. ges för varje ställe även då en gemensam anmälan görs.

Om en ändring sker av något av de förhållanden som avses i 2 mom. ska ändringen anmälas till miljö- och hälsoskyddsmyndigheten inom en månad efter att ändringen skett. (2007/143)

Den som utövar inkvarterings- eller trakteringsverksamhet och upphör med verksamheten ska anmäla detta till miljö- och hälsoskyddsmyndigheten. (2007/143)

6 §. (2007/143) Register

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet för ett register över inkvarterings- och trakteringsrörelser på Åland.

7 §. (2007/143) Öppethållning

En trakteringsrörelse där alkohol serveras får hållas öppen längst till klockan två. Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet kan i samband med att serveringsstillstånd beviljas även bevilja tillstånd till förlängd öppethållningstid på de villkor som myndigheten uppställer.

8 §. Ansvarig föreståndare

En inkvarterings- eller trakteringsrörelse skall ha en ansvarig föreståndare.

9 §. Utskänkning och försäljning av alkoholdrycker

Om utskänkning och försäljning av alkoholdrycker stadgas i rikslagstiftningen.

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet beviljar tillstånd för utskänkning av alkoholdrycker. (2007/143)

10 §. Ordningsman

Den som utövar inkvarterings- eller trakteringsverksamhet kan utse en ordningsman med uppgift att upprätthålla ordningen.

Om det behövs för upprätthållande av ordningen kan polisen bestämma att den som utövar inkvarterings- eller trakteringsverksamhet skall utse en ordningsman.

På en ordningsman skall bestämmelserna om ordningsmän vid offentliga nöjestillställningar tillämpas.

11 §. Åtgärder för upprätthållande av ordningen

Den som utövar inkvarterings- eller trakteringsverksamhet samt rörelsens personal, har rätt att avvisa eller avlägsna kunder samt att vägra servera mat eller dryck om detta behövs för upprätthållande av ordningen.

12 §. Resandekort

Ett av inrikesministeriet fastställt resandekort skall fyllas i för varje resande som kommer till en inkvarteringsrörelse. Resanden skall underteckna kortet.

Den som driver inkvarteringsrörelsen skall spara resandekortet under minst ett år efter ankomstdagen.

Resandekort för en utlänning skall lämnas till polisen dagen efter ankomstdagen, om inte polisen beviljar längre tid.

Om det finns skäl att betvivla riktigheten av de personuppgifter som en resande har lämnat, skall detta genast meddelas polisen.

Endast polisen har rätt att få ett ifyllt resandekort eller ta del av dess innehåll.

13 §. Avfärdsanmälan

För andra utlänningar än danska, isländska, norska eller svenska medborgare skall en avfärdsanmälan lämnas till polisen dagen efter avfärdsdagen, om inte polisen beviljar längre tid.

14 §. Särskilda bestämmelser

Beträffande konstruktionskrav och andra tekniska krav samt krav gällande organisation och rutiner för upprätthållande av säkerheten gäller vad som stadgas i lagstiftningen om byggande, brand- och räddningsväsendet samt hälsovården.

15 §. (2007/143) Övervakning

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet och polisen övervakar att denna förordning iakttas.

16 §. Administrativa påföljder

Polisen kan ge en varning åt den som utövar inkvarterings- eller trakteringsverksamhet om denne inte följer bestämmelserna i denna förordning om missbruk förekommit i verksamheten eller om verksamheten stört ordningen.

14 LL (1975:56) om resebyråerörelse

Om en försummelse eller en förseelse är allvarlig eller upprepas trots varning, kan Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet på begäran av polisen begränsa öppettiden för rörelsen eller förbjuda verksamheten eller en del av den för en viss tid eller tills vidare. (2007/143)

17 §. Upphävd (2007/143).

18 §. Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1996.

Åtgärder som verkställigheten av förordningen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

14 Landskapslag (1975:56) om resebyråerörelse

1 §. Idkande av resebyråerörelse är tillåtet endast med tillstånd av [landskapsstyrelsen] och med iakttagande av stadgandena i denna lag.

2 §. Såsom idkande av resebyråerörelse anses enligt denna lag anordnande, försäljning och förmedling av resor och tjänster i samband därmed samt förmedling av inkvartering i fritidsbostäder, då verksamheten sker i förvärvssyfte.

3 §. För att idka resebyråverksamhet fordras av enskild person att denne

- 1) äger rätt att idka näring i landskapet;
- 2) fyllt 25 år;
- 3) råder över sig själv och sin egendom;
- 4) är solvent; samt
- 5) äger tillräcklig branschkännedom.

Bestämmelsen i 1 § 1 mom. 1 punkten gäller inte enskild person som är bosatt i landskapet, om rörelsen skall bedrivas under de förutsättningar som anges i 11 § självstyrelselagen (1991:71) för Åland. (1994/68)

4 §. För att idka resebyråverksamhet fordras av sammanslutning att

- 1) sammanslutningen äger rätt att idka näring i landskapet;
- 2) sammanslutningen är solvent;
- 3) sammanslutningens samtliga personligen ansvariga bolagsmän och dess verkställande direktör eller med denna jämförbar person, samt i förekommande fall, dess samtliga styrelseledamöter råder över sig själva och sin egendom; samt

4) (1994/68) rörelsen bedrivs under ledning av en av [landskapsstyrelsen] godkänd ansvarig föreståndare som är bosatt i landskapet och uppfyller de i 3 § 1 mom. 2-5 punkterna stadgade fordringarna.

5 §. (1994/68) Innan tillstånd att idka resebyråerörelse beviljas skall tillståndssökanden ställa säkerhet hos [landskapsstyrelsen]. Säkerheten skall ställas för ett belopp som [landskapsstyrelsen] med hänsyn till verksamhetens art och omfattning bestämmer.

För resor på vilka lagen om paketresor är tillämplig skall en tillräcklig säkerhet ställas för återbetalningen av erlagda belopp och för hemtransport av resenärerna.

6 §. Finner [landskapsstyrelsen] på basen av ansökan och införskaffad utredning att sökanden uppfyller i

denna lag ställda förutsättningar, bör sökanden beviljas tillstånd att idka resebyråerörelse.

Benämningen resebyrå får användas endast av den som beviljats tillstånd att idka sådan näring.

[Landskapsstyrelsen] för register över enligt denna lag beviljade näringstillstånd.

7 §. Den som erhållit tillstånd att idka resebyråerörelse skall, innan verksamheten inleds, göra i [landskapslagen (1957:11) om rätt att idka näring i landskapet Åland] stadgad näringsanmälan. Angående anmälan till handelsregistret gäller vad därom är särskilt stadgat.

8 §. Inleder den som erhållit tillstånd att idka resebyråerörelse ej verksamheten inom sex månader sedan tillståndet beviljats, har detta förfallit om ej [landskapsstyrelsen] på ansökan som gjorts inom sagda tid förlängt tidsfristen.

9 §. Idkare av resebyråerörelse skall årligen före den 1 april till [landskapsstyrelsen] ingiva berättelse över sin verksamhet för föregående kalenderår innehållande för övervakningen erforderliga uppgifter. Till berättelsen skall fogas bokslut för det senast avslutade räkenskapsåret.

Idkare av resebyråerörelse är även skyldig att till [landskapsstyrelsen] lämna begärda tilläggsuppgifter samt statistik och andra utredningar rörande verksamheten.

Av de för resebyråerörelse utsedda revisorerna bör minst en vara av Centralhandelskammaren godkänd revisor (CGR) eller godkänd räkenskapsman (GRM). Till den berättelse som årligen avgives till [landskapsstyrelsen] skall fogas revisionsberättelse.

10 §. Idkare av resebyråerörelse skall ofördröjligen och senast inom en månad till [landskapsstyrelsen] anmäla de förändringar, som ägt rum i de förhållanden vilka utgjort förutsättning för beviljande av tillstånd.

Då resebyråerörelses hemort eller adress förändras eller dess verksamhet upphör, skall därom ofördröjligen skriftligen anmälas till [landskapsstyrelsen].

11 §. Har [landskapsstyrelsen], efter att näringsidkaren beretts tillfälle att avgiva förklaring, funnit att i registret införd resebyråerörelse upphört med sin verksamhet, skall rörelsen avföras ur det i 6 § 3 mom. avsedda registret. Om åtgärden skall vederbörande näringsidkare underrättas.

12 §. Tillstånd att idka resebyråerörelse skall återkallas om det konstateras att någon av de för beviljande av tillstånd stadgade förutsättningarna ej mera föreligger. [Landskapsstyrelsen] kan dock, om så prövas skäligt, utsätta tid inom vilken rättelse skall ske. Sker ej rättelse inom den utsatta tiden skall tillståndet återkallas.

13 §. Avlider enskild idkare av resebyråerörelse eller försättes han i konkurs, förfaller näringstillståndet. Döds- eller konkursboet äger dock rätt att för boutredningen fortsätta rörelsen med stöd av tidigare tillstånd under en tid av högst ett år från dödsdagen eller dagen för konkursens början.

Den eller de som omhändertagit resebyrådkares dödsbo skall inom tre månader från dödsdagen hos [landskapsstyrelsen] anhålla om godkännande av lämplig person som interimistisk ansvarig föreståndare för rörelsen.

Förvaltare av konkursbo skall i tillämpliga delar iakttaga vad i 2 mom. är stadgat för det fall att resebyrådkare avlider. Tiden räknas från den dag då borgenärerna fattat beslut om rörelsens fortsättning.

De som omhändertagit dödsboet eller förvaltar konkursboet svarar för rörelsens bedrivande intill dess interimistisk ansvarig föreståndare godkänts.

14 §. Försättes sammanslutning som bedriver resebyrådrörelse i konkurs skall i tillämpliga delar bestämmelserna i 13 § iakttagas.

15 §. Avlider ansvarig föreståndare för sammanslutnings resebyrådrörelse, försättes han i konkurs eller lämnar han sin befattning eller blir han eljest varaktigt förhindrad att handhava den, skall ansökan om godkännande av ny ansvarig föreståndare inlämnas till [landskapsstyrelsen] inom tre månader.

16 §. Har enskild näringsidkare eller ansvarig föreståndare för sammanslutnings resebyrådrörelse försummat att iakttaga stadganden eller bestämmelser som gäller för resebyrådrörelsen, har missbruk ägt rum i verksamheten eller har denna bedrivits i strid med god affärssed i branschen, kan [landskapsstyrelsen] tilldela vederbörande varning eller för viss tid förbjuda bedrivandet av rörelsen.

Är försummelse eller missbruk av allvarlig art eller fortgår eller upprepas de oaktat ovannämnda åtgärder vidtagits, kan [landskapsstyrelsen] återkalla närings-tillståndet eller godkännandet av ansvarig föreståndare.

Detsamma gäller för de fall att näringsidkare eller ansvarig föreståndare på annat sätt visat sig vara olämplig för sin befattning eller om rörelsens verksamhet avbrutits för längre tid än tre månader. Innan beslut fattas skall vederbörande beredas tillfälle att avgiva förklaring.

17 §. Den som idkar resebyrådrörelse utan tillstånd eller på annat sätt överträder bestämmelserna i denna lag eller med stöd därav utfärdade bestämmelser straffes med böter om ej strängare straff för brottet annorstädes är stadgat.

18 §. I [landskapsstyrelsens] beslut, varigenom varning tilldelats, får ändring ej sökas. Över annat beslut av [landskapsstyrelsen] får besvär anföras hos högsta förvaltningsdomstolen inom 30 dagar från delfäendet. Besvär över [landskapsstyrelsens] med stöd av 12 eller 16 § meddelade beslut utgör ej hinder för verkställighet av beslutet.

19 §. Domstol skall om utslag som avses i 17 och 18 §§ göra anmälan till [landskapsstyrelsen].

20 §. Bestämmelserna i denna lag gäller ej:

1) trafikidkare som säljer eller förmedlar tjänster i fråga om det slag av trafik som de bedriver eller som omedelbart ansluter sig därtill;

2) ombud för trafikidkare som säljer eller förmedlar resebiljetter i fråga om visst slag av trafik;

3) anordnande av rundturer som varar högst ett dygn;

4) uthyrning av trafikmedel; ej heller

5) handlednings- och informationsverksamhet inom turistbranschen.

Oavsett vad i 1 mom. stadgas, skall bestämmelserna i denna lag tillämpas på anordnande, försäljning och förmedling av resor på vilka lagen om paketresor är tillämplig. (1994/68)

21 §. Efterlevnaden av denna lag övervakas av [landskapsstyrelsen] och enligt [landskapsstyrelsens] anvisningar av polismyndigheterna.

22 §. Den som vid denna lags ikraftträdande idkar resebyrådrörelse får fortsätta med sin verksamhet utan tillstånd under en tid av sex månader, räknat från dagen då lagen trädde i kraft.

23 §. Närmare bestämmelser om verkställigheten och tillämpningen av denna lag utfärdas vid behov genom landskapsförordning.

15 Landskapsförordning (1996:48) om fastighetsmäklare

1 kap. Inledande bestämmelser

1 §. Tillämpningsområde

I denna förordning finns bestämmelser om utövande av fastighetsmäklarverksamhet på Åland.

2 §. Definitioner

Med *fastighetsmäklarverksamhet* avses yrkesmässig eller kontinuerlig förmedling av

a) fastigheter,

b) delar av fastigheter,

c) fastigheter eller lägenheter till vilka besittningsrätten grundar sig på ägande av aktier eller andelar,

d) områden som är gemensamma för flera fastigheter eller delar av sådana områden,

e) hyres- eller arrenderätter till områden som avses i a-d punkterna, dock inte hyresavtal till bostadslägenheter.

Med *fastighetsmäklare* avses en fysisk person som utövar fastighetsmäklarverksamhet.

2 kap. Registrering av fastighetsmäklare

3 §. Krav på registrering

Fastighetsmäklarverksamhet får endast utövas av den som registrerats som fastighetsmäklare hos landskapsregeringen.

4 §. Villkor för registrering

Den som är myndig och inte är försatt i konkurs och som har avlagt fastighetsmäklarprov kan registreras som fastighetsmäklare.

5 §. Förfarande för registrering

Den som vill bli registrerad som fastighetsmäklare kan ansöka om detta hos landskapsregeringen.

Av ansökan skall framgå rörelsens firma och adress samt vem som är ansvarig föreståndare. Till ansökan skall fogas ett utdrag ur handelsregistret om sökanden

15 LF (1996:48) om fastighetsmäklare

är en sammanslutning eller en utländsk sammanslutning eller stiftelse som registrerat filial i Finland. Vidare skall till ansökan fogas en utredning om att den ansvarige föreståndaren uppfyller de krav som ställs i 4 §.

3 kap. Fastighetsmäklarprov

6 §. Tidpunkt för provet

Fastighetsmäklarprov skall hållas minst en gång per år, förutsatt att det finns ett behov av detta.

Landskapsregeringen meddelar datum för fastighetsmäklarprovet senast 30 dagar före provet hålls. Meddelandet ska genom offentlig delgivning publiceras i minst en lokaltidning med allmän spridning i landskapet enligt vad som föreskrivs i förvaltningslagen (2008:9) för landskapet Åland. (2008/50)

7 §. Kunskaper som prövas i provet

I fastighetsmäklarprovet skall deltagarna visa att de har kunskap om de bestämmelser som behövs för att utöva fastighetsmäklarverksamhet.

Deltagarna skall även visa att de har praktisk kunskap om fastighetsmäklarverksamhet och behärskar de ärenden som kan omfattas av fastighetsmäklarverksamheten samt att de kan göra upp de handlingar som behövs vid ett fastighetsmäklaruppdrag.

I meddelandet om provet anges vilken litteratur och lagstiftning deltagarna bör behärska vid provet. (2008/50)

4 kap. Fastighetsmäklarverksamheten

8 §. Benämning

Benämningen fastighetsmäklare eller avledning av detta ord får endast användas av den som registrerats som fastighetsmäklare.

En fastighetsmäklare skall vid marknadsföring av sina tjänster använda beteckningen "Registrerad fastighetsmäklare" eller förkortningen "RFM".

9 §. Ansvarig föreståndare

En rörelse som utövar fastighetsmäklarverksamhet skall ha en ansvarig föreståndare.

Den ansvarige föreståndaren skall vara en registrerad fastighetsmäklare. Den ansvarige föreståndarens uppgift är att direkt delta i skötseln av fastighetsmäklaruppgifterna, övervaka personalens verksamhet och svara för att fastighetsmäklarverksamheten är lagenlig.

10 §. God fastighetsmäklarsed

Fastighetsmäklare skall iaktta god fastighetsmäklarsed.

11 §. Uppdragsavtal

Ett skriftligt uppdragsavtal skall upprättas över alla mottagna fastighetsmäklaruppdrag. Uppdragsavtalet skall upprättas i två exemplar, varav det ena skall arkiveras minst två år av fastighetsmäklaren och det andra överlämnas till uppdragsgivaren.

12 §. Uppdragsdagbok

Fastighetsmäklare skall föra dagbok över alla mottagna fastighetsmäklaruppdrag. Uppdragen skall antecknas i kronologisk ordning och numreras så, att en ny nummerserie påbörjas den 1 januari varje år.

I uppdragsdagboken skall antecknas

a) den dag uppdraget mottogs,

b) uppdragets art och föremålet för uppdraget,

c) uppdragsgivarens namn och adress,

d) den dag avtal ingicks,

e) köparens eller hyrestagarens namn och adress,

f) föremålet för avtalet,

g) köpesumman eller hyresbeloppet samt

h) fastighetsmäklarens arvode.

Om ett uppdrag förfaller, återtas eller ändras skall en anteckning om detta göras i uppdragsdagboken.

Uppdragsdagboken får föras med automatisk databehandling, dock så att den alltid kan fås ut i skriftlig form.

Uppdragsdagboken skall sparas i minst fem år efter att den avslutats.

13 §. Uppgifter som skall ges vid fastighetsförmedling

Innan ett fastighetsmäklaruppdrag avslutas skall fastighetsmäklaren ge båda parter all den information som enligt vad fastighetsmäklaren vet eller borde veta påverkar köpslutet. Fastighetsmäklaren skall tillvarata båda parternas intressen.

Om förhållandet mellan en fastighetsförmedlare och en konsument stadgas i rikslagstiftningen.

5 kap. Fastighetsmäklarnämnd

14 §. Uppgift

Landskapsregeringen tillsätter för fyra år i sänder en fastighetsmäklarnämnd. Nämndens uppgift är att ordna det fastighetsmäklarprov som avses i 3 kap.

15 §. Sammansättning

Nämnden består av en ordförande, en vice ordförande och en annan medlem samt personliga ersättare för var och en. Nämndens ordförande och viceordförande skall ha avlagt juris kandidatexamen eller motsvarande tidigare examen och skall inte kunna anses representera fastighetsmäklarna.

16 §. Beslutförhet (2008/50)

Nämnden är beslutför då ordföranden eller vice ordföranden och minst två andra medlemmar är närvarande. Vid omröstning i ett ärende blir majoritetens åsikt nämndens beslut. Fallor rösterna lika blir den åsikt ordföranden biträtt beslut i ärendet.

2 mom. upphävt (2008/50).

6 kap. Kompletterande bestämmelser

17 §. Övervakning

Landskapsregeringen övervakar att denna förordning iakttas.

18 §. Skyldighet att lämna uppgifter

Fastighetsmäklare är skyldiga att vid behov låta landskapsregeringen ta del av uppdragsavtal och uppdragsdagböcker samt andra uppgifter som är nödvändiga för övervakningen.

19 §. Administrativa påföljder

Polisen kan ge en varning åt en fastighetsmäklare eller en ansvarig föreståndare som inte följer bestämmelserna i denna förordning eller anvisningar som givits med stöd av den.

Om en försummelse eller förseelse är allvarlig eller upprepas trots varning kan landskapsregeringen på

begäran av polisen avbryta fastighetsmäklarverksamheten för en viss tid eller tillsviare.

20 §. Ändringsökande

Besvär över lagligheten av landskapsregeringens beslut får anföras hos högsta förvaltningsdomstolen. Landskapsregeringens beslut skall iaktas även om det har överklagats om inte besvärmyndigheten beslutar annorlunda.

Fastighetsmäklarnämndens beslut om underkännande i fastighetsmäklarprovet får överklagas hos landskapsregeringen av den som underkänts.

21 §. Straffbestämmelse

Den som utövar fastighetsmäklarverksamhet utan att vara registrerad som fastighetsmäklare eller i strid med bestämmelserna i denna förordning skall för brott mot bestämmelserna om fastighetsmäklare dömas till böter, om inte strängare straff för gärningen stadgas någon annanstans.

22 §. Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1996.

Åtgärder som verkställigheten av förordningen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

16 Landskapslag (2007:60) om posttjänster

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. Lagens syfte

Lagens syfte är att säkerställa att posttjänster av god kvalitet och särskilt samhällsomfattande tjänster finns att tillgå på likvärdiga villkor i hela landskapet.

Det ankommer på landskapsregeringen att tillse att samhällsomfattande tjänster finns att tillgå i samtliga kommuner i landskapet.

2 §. Lagens tillämpningsområde

Lagen tillämpas på tillhandahållande av posttjänster om inte annat föreskrivs nedan.

Denna lag tillämpas inte på posttjänster avseende

- 1) tidningar och tidskrifter,
- 2) brev försändelser, om tjänsterna till omfattningen är av mindre betydelse med hänsyn till det syfte som anges i 1 §,
- 3) en näringsidkares interna verksamhet och inte heller
- 4) brev försändelser, om tjänsterna baserar sig på individuella avtal.

3 §. Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *postverksamhet* tillhandahållande av posttjänster och samhällsomfattande tjänster mot avgift,
- 2) *posttjänster* tjänster som innefattar insamling, sortering, transport och överlämnande av postförsändelser,
- 3) *samhällsomfattande tjänster* ständigt tillhandahållande av posttjänster enligt 4 § för alla användare i landskapet,
- 4) *inlämningsställen* de fysiska anordningar, inbegripet brevlådor, där postförsändelser kan avlämnas,
- 5) *insamling* förfarandet att samla upp postförsändelser som lämnats vid inlämningsställen,

6) *utdelning* överlämnande av postförsändelser till deras adressater,

7) *postförsändelse* brev försändelser och postpaket,

8) *brev försändelse* ett adresserat brev eller postkort som väger högst två kilo,

9) *postpaket* ett adresserat paket,

10) *postföretag* en tillståndshavare enligt 6 §,

11) *den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster* en tillståndshavare som avses i 6 § och som ålagts skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster,

12) *avsändare* en fysisk eller juridisk person som en postförsändelse härrör ifrån,

13) *mottagare* den på en postförsändelse antecknade mottagaren,

14) *användare* varje fysisk eller juridisk person som i egenskap av avsändare eller mottagare drar nytta av att samhällsomfattande tjänster tillhandahålls,

15) *rekommenderad försändelse* en tjänst som består av en försäkring till fast pris mot att försändelsen förkommer, stjäls eller skadas,

16) *assurerad försändelse* en tjänst som består av en försäkring till det värde avsändaren anger mot att försändelsen förkommer, stjäls eller skadas,

17) *mottagningsbevis* en handling på vilken mottagaren kvitterat mottagandet av en försändelse samt med

18) *gränsöverskridande post* post från landskapet Åland till ort utanför landskapet eller vice versa.

2 kap. Samhällsomfattande tjänster

4 §. De samhällsomfattande tjänsternas innehåll

De samhällsomfattande tjänsterna omfattar

1) förmedling av till mottagaren adresserade brev försändelser som väger högst två kilo och postpaket som väger högst tio kilo eller, när fråga är om postpaket från ort utanför landskapet, som väger högst 30 kilo, samt

2) tjänster som gäller rekommenderade och assureerade försändelser.

Den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster skall i varje kommun ha åtminstone ett verksamhetsställe där samhällsomfattande tjänster tillhandahålls.

Varje användare skall ha möjlighet att på ett inlämningsställe som ligger på rimligt avstånd från användarens bostad eller verksamhetsställe lämna in brev försändelser för att transporteras av den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster.

Minst en insamling och minst en utdelning skall göras varje arbetsdag. Beträffande undantag från denna skyldighet finns bestämmelser i 11 §.

De samhällsomfattande tjänsterna omfattar såväl post inom landskapet som gränsöverskridande post.

5 §. Kvalitetsnormer för de samhällsomfattande tjänsterna

Av de brev försändelser inom landskapet som är avsedda att nå adressaten senast nästa arbetsdag skall 85 procent nå adressaten den dagen och resterande del därpå följande arbetsdag.

Gränsöverskridande post inom Europeiska gemenskapen skall delas ut så att minst 85 procent av för-

16 LL (2007:60) om posttjänster

sändelserna nått adressaten på den tredje dagen och 97 procent av försändelserna på den femte dagen, räknat från inlämningsdagen.

Den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster skall följa gemenskapens interna kvalitetsnormer för gränsöverskridande post.

3 kap. Postverksamhet**6 §. Beviljande av tillstånd m.m.**

Postverksamhet får utövas av sammanslutningar, ämbetsverk, inrättningar och stiftelser som beviljats tillstånd av landskapsregeringen.

Tillstånd skall beviljas om sökanden har tillräckliga resurser att fullgöra åtagandena för ett företag som utövar postverksamhet och det saknas anledning att ifrågasätta sökandens förmåga att följa bestämmelserna rörande postverksamhet.

Tillstånd för postverksamhet får beviljas för högst 20 år i sänder. Tillståndshavaren har inte rätt att överföra tillståndet på någon annan. Överförande mellan moderbolag och helägt dotterbolag är dock tillåtet men skall utan dröjsmål anmälas till landskapsregeringen.

7 §. Tillståndsvillkor

Tillstånd enligt 6 § får förenas med villkor

1) om skyldighet för tillståndshavaren att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster enligt 4 och 5 §§ samt

2) rörande tillståndshavarens verksamhetsområde, typer av brevårsändelser, insamling och prissättning samt beträffande andra omständigheter som bedöms väsentliga för att säkerställa tjänsternas kvalitet, tillgänglighet och effektivitet.

Villkoren för tillstånd får ändras när särskilda skäl till detta föreligger eller om detta är nödvändigt för säkerställande av att samhällsomfattande tjänster tillhandahålls.

8 §. Ansökan om tillstånd

En ansökan om tillstånd för postverksamhet riktas till landskapsregeringen. Av ansökan skall framgå

1) sökandens namn och hemort,

2) det område för vilket tillstånd söks, om ansökan inte avser landskapet i dess helhet,

3) vilka slag av posttjänster sökanden avser erbjuda,

4) leveransvillkoren för posttjänsterna,

5) utredning om att sökanden innehar i 6 § 2 mom. förutsatta resurser för bedrivande av postverksamhet samt

6) eventuell annan utredning som sökanden anser relevant eller som landskapsregeringen anser nödvändig.

Till ansökan skall fogas utdrag rörande sökanden ur allmänt register över det slag av organisation som sökanden utgör eller, om sökanden inte är registrerat i sådant, annan motsvarande utredning rörande sökanden samt det senast fastställda bokslutet, om sökanden är bokföringsskyldig. Sökanden skall också förete en för två år utarbetad översiktlig plan över den postverksamhet som skall bedrivas samt en finansieringskalkyl.

4 kap. Postföretagens skyldigheter**9 §. Mottagning av försändelser**

Ett postföretag är skyldigt att mot gällande avgift ta emot och till mottagaren förmedla brevårsändelser i enlighet med tillståndsvillkoren och sina leveransvillkor. Den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster är dessutom skyldig att mot gällande avgift ta emot och till mottagaren förmedla postpaket av det slag som avses i 4 § 1 mom. Ett postföretag kan dock vägra ta emot eller förmedla en brevårsändelse om

1) försändelsen innehåller farliga ämnen, föremål eller produkter som det enligt lag är förbjudet att transportera eller vilka på annat sätt är lagstridiga eller vilka uppenbart orsakar fara för människor eller egendom,

2) försändelsen innehåller levande djur,

3) försändelsens innehåll är särskilt känsligt för värme eller kyla,

4) försändelsen innehåller flytande ämnen eller föremål som lätt går sönder eller bryts eller om

5) försändelsen är oförsäkrad och innehåller pengar, värdepapper eller något annat värdefullt.

10 §. Utdelning

En brevårsändelse skall överlämnas till mottagaren på dennes adress eller lämnas i en för mottagande av post avsedd anordning som är belägen inom ett med hänsyn till de lokala förhållandena rimligt avstånd från den adress mottagaren angivit. För att utdelningen skall ske på ett ändamålsenligt sätt kan formerna för utdelningen bestämmas med beaktande av lokala förhållanden, mottagarens särskilda personliga behov och andra relevanta omständigheter.

Brevårsändelser skall delas ut åtminstone en gång varje arbetsdag, om inte något oöverstigligt hinder, en bestämmelse i lag, ett avbrott i trafiken eller någon annan liknande omständighet hindrar utdelning av post.

Postpaket skall delas ut inom rimlig tid. Postpaket och brevårsändelser som skall kvitteras kan utdelas på postföretagets verksamhetsställe. I sådana fall skall en särskild ankomsttillställas mottagaren.

11 §. Undantag från insamlings- och utdelningsbestämmelserna

I fråga om posttjänster till mottagare i svårtillgängliga skärgårdsområden eller invid vägar som inte är allmänt trafikerade har ett postföretag rätt att avvika från den insamlings- och utdelningstäthet som föreskrivs i 4 § 4 mom. och från den utdelningstäthet som föreskrivs i 10 § 2 mom. Insamling och utdelning skall dock ske minst en gång i veckan.

Om det till en mottagare i fråga om vilken 1 mom. är tillämpligt ankommer ett postpaket, en försändelse från myndighet eller en brådskande försändelse skall mottagaren, om inte utdelning kan ske eller ankomsttillställas lämna därförinnan, senast tredje dagen från försändelsens ankomst om möjligt underrättas per telefon, via e-post eller på något annat sätt att försändelsen finns att avhämta på postföretagets verksamhetsställe.

Ett postföretag skall minst en gång per år underätta landskapsregeringen vilka hushåll som berörs av

bestämmelserna i 1 mom. Med anledning av denna underrättelse skall landskapsregeringen bestämma om det finns skäl att ändra postföretagets beslut så att antalet hushåll på vilka 1 mom. tillämpats sänks.

12 §. Utdelningsplan och utdelningsavtal

Varje postföretag skall utarbeta en detaljerad plan för hur utdelningen enligt 10 § skall ordnas. En mottagare som önskar att utdelningen skall ske närmare mottagarens bostad eller verksamhetsställe än planen förutsätter, har rätt att med postföretaget avtala om nödvändiga ändringar i planen för att tillgodose önskemålet. Postföretaget har rätt att debitera mottagaren en skälig avgift för detta.

Om en mottagare och ett postföretag inte kunnat enas om av mottagaren begärda ändringar i utdelningsplanen och om frågan inte avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut, har postföretaget, om utdelning till följd av tvisten inte kunnat ske, rätt att förvara mottagarens brevårsändelser på det verksamhetsställe som är beläget närmast mottagarens adress. Mottagaren har rätt att där avhämta försändelserna.

Landskapsregeringen har rätt att meddela närmare anvisningar om placeringen av anordningar för mottagning och utdelning av brevårsändelser.

13 §. Brevhemligheten; tystnadsplikt

Ett postföretag skall trygga brevhemligheten.

Den som är anställd hos ett postföretag får inte röja vad han eller hon i sitt arbete fått veta om en kund eller dennes angelägenheter, om röjandet av uppgifterna kan utgöra en överträdelse av bestämmelserna i 1 mom. eller skada ett affärs- eller kundförhållande. Det sagda gäller även den som antingen själv eller för ett företags räkning med stöd av avtal med postföretaget tillhandahåller tjänster som avses i denna lag.

14 §. Öppnande av försändelser

Ett postföretag har inte rätt att öppna en sluten brevårsändelse. Om det finns skäl att anta att försändelsen kan utgöra fara för hälsa eller egendom skall postföretaget utan dröjsmål översända försändelsen till landskapsregeringen.

Ett postpaket får öppnas om

1) försändelsen är skadad och det är nödvändigt att öppna den för att skydda innehållet eller undersöka dess skick eller om

2) det finns skäl att anta att försändelsen kan utgöra fara för hälsa eller egendom.

Ett postföretag har rätt att översända ett postpaket som avses i 2 mom. till landskapsregeringen i stället för att själv öppna paketet.

Innehållet i ett postpaket som öppnas får inte granskas i större utsträckning än vad som är nödvändigt med hänsyn till orsaken till att det öppnas.

Endast en person som särskilt bemyndigats av landskapsregeringen har rätt att öppna ett postpaket. Vid öppnandet skall ett vittne närvara. På paketet skall antecknas att det öppnats samt orsaken till åtgärden. Dessutom skall det uppgöras ett protokoll beträffande öppnandet, vilket undertecknas av den som öppnat paketet och av vittnet.

Den som bemyndigats att öppna postpaketet handlar vid utövandet av sitt uppdrag under tjänstemannaansvar.

15 §. Utredning av mottagare m.m.

Om det är oklart vem som är mottagare av en postårsändelse som sannolikt är avsedd att vara personlig, skall det postföretag som har hand om försändelsen försöka reda ut vem som är mottagare. Om detta inte är möjligt skall försändelsen returneras till avsändaren. Om inte heller detta är möjligt, skall postföretaget utan dröjsmål översända försändelsen till landskapsregeringen. Om innehållet sannolikt är förstört får dock försändelsen i dess helhet förstöras. Detsamma gäller en öppen eller öppnad försändelse, om det är uppenbart att det är omöjligt att utreda vare sig vem som är mottagare eller vem som är avsändare.

En försändelse som mottagaren inte vill ta emot skall returneras till avsändaren.

Ett postföretag har rätt att förstöra en försändelse som sannolikt inte är avsedd att vara personlig, om den inte kan frambefordras till mottagaren eller om denne inte vill ta emot den. I fråga om här avsedda försändelser kan ett postföretag dock avtala med avsändaren om återsändande av försändelserna.

Ett postföretag har rätt att till landskapsregeringen översända en försändelse som avses i 3 mom. i stället för att själv förstöra den.

16 §. Postföretagens ansvar

Ett postföretag ansvarar för skada som avsändaren eller mottagaren åsamkas av att en försändelse försenas, förkommer eller skadas. Postföretaget är dock befriat från ansvar om det kan visa att skadan orsakats av en omständighet som företaget inte kunnat undvika och vars konsekvenser det inte har kunnat förhindra.

Om ett postföretag eller någon för vars handlande företaget bär ansvaret har orsakat i 1 mom. avsedd skada uppsåtligen eller av grov oaktsamhet, kan det inte friskriva sig från ansvar med stöd av bestämmelserna i 1 mom.

Ett postföretags ansvar börjar när avsändaren avlämnat försändelsen på insamlingsstället eller på annat av postföretaget godkänt sätt överlämnat den till postföretaget. Ansvaret upphör när postföretaget på i denna lag förutsatt sätt eller på överenskommet sätt överlämnat försändelsen till mottagaren eller till dennes företrädare. Om postföretaget kräver kvittering på överlåtelsehandling som gäller försändelsen, har det rätt att på denna göra anteckning rörande mottagarens personbeteckning och den handling där personbeteckningen kontrollerats.

Ett avtalsvillkor som till nackdel för avsändaren eller mottagaren avviker från ansvarsbestämmelserna i denna lag är ogiltigt. Om postföretagets avtalspart inte är en i 1 kap. 4 § konsumentskyddslagen (FFS 38/1978) avsedd konsument är villkoret dock giltigt under förutsättning att det är skäligt med hänsyn till avtalspartens ställning, försändelsens exceptionella karaktär eller andra särskilda omständigheter.

Ett postföretag och den för vars handlande postföretaget bär ansvaret har rätt att åberopa de i 1 mom. nämnda ansvarsbegränsningarna även i det fall ett ersättningsanspråk inte grundas på denna lag, om det hade varit möjligt att yrka ersättning med stöd av denna lag.

16 LL (2007:60) om posttjänster

Bestämmelserna i denna lag om ett postföretags ersättningsansvar tillämpas endast om något annat inte följer av en internationell konvention som är bindande för landskapet.

17 §. Begränsning av ett postföretags ansvar

Till den som lidit skada av att en försändelse försenats skall i ersättning betalas ett belopp som motsvarar skadans storlek, dock högst

- 1) 50 euro för en vanlig brevfrörsändelse,
- 2) 85 euro för en rekommenderad eller med motagningsbevis frörsedd brevfrörsändelse samt
- 3) 150 euro för andra brev, brevfrörsändelser eller postpaket.

Till den som lidit skada av att en försändelse skadats eller förkommit skall i ersättning betalas ett belopp som motsvarar skadans storlek, dock högst

- 1) 50 euro för en vanlig brevfrörsändelse,
- 2) det avtalade assuransvärdet för en assurerad frörsändelse,
- 3) 340 euro för andra brevfrörsändelser samt
- 4) 25 euro per kilo för postpaket.

Om ett postföretag eller någon för vars handlande företaget bär ansvaret har orsakat i 1 eller 2 mom. avsedd skada uppsåtligen eller av grov oaktsamhet, har det inte rätt att begränsa sitt ansvar med stöd av dessa lagrum.

Ett postföretag och den för vars handlande postföretaget bär ansvaret har rätt att återopa de i 1 och 2 mom. nämnda ansvarsbegränsningarna även i det fall ett ersättningsanspråk inte grundas på denna lag, om det hade varit möjligt att yrka ersättning med stöd av denna lag.

Skadestånd som utdöms med stöd av denna lag kan jämkas enligt vad som kan anses skäligt, om den skadelidande har medverkat till skadan eller om andra omständigheter än den skadevällande handlingen har bidragit till skadans uppkomst.

De i 1 och 2 mom. angivna penningbeloppen kan justeras genom landskapsförordning i enlighet med förändringarna i penningvärdet.

18 §. Anmärkning och preskription

Vid äventyr att rätten till ersättning går förlorad skall en anmärkning om att en frörsändelse skadats framställas till det berörda postföretaget inom en skälig tid efter att mottagaren upptäckt skadan eller borde ha upptäckt den. Om mottagaren inte är en i 1 kap. 4 § konsumentskyddslagen avsedd konsument skall dock anmärkning om synlig skada framställas när frörsändelsen tas emot av mottagaren eller dennes företrädare.

Rätten till ersättning är förverkad, om yrkandet på ersättning inte framställts skriftligen till postföretaget inom ett år eller, om skadan har orsakats uppsåtligen eller av grov oaktsamhet, inom tre år

1) från tidpunkten då postföretagets ansvar enligt 16 § 3 mom. upphörde, om rätten till ersättning grundar sig på att frörsändelsen skadats eller försenats, och

2) från tidpunkten då postföretaget underrättade mottagaren om att frörsändelsen förkommit, om rätten till ersättning grundar sig på den omständigheten.

19 §. Leveransvillkor

Ett postföretag skall uppgöra leveransvillkor i skriftlig form. De skall finnas tillgängliga för användarna kostnadsfritt.

Av leveransvillkoren skall tydligt framgå

- 1) kundens och postföretagets rättigheter och skyldigheter,
- 2) vilka åtgärder kunden bör vidta när en frörsändelse försenats, skadats eller förkommit eller när kvalitetsnormerna för tjänsterna inte följts,
- 3) vilka rättsmedel som står till kundens förfogande, inbegripet möjligheten att i vissa fall begära myndighets avgörande av tvist,
- 4) avgifterna för de tjänster som tillhandahålls,
- 5) hur kunderna informeras om avgiftsändringar samt
- 6) grunderna för säkerheter och andra betalningsgarantier som eventuellt krävs av kunden.

I leveransvillkoren kan intas även andra än i 2 mom. angivna uppgifter rörande de tjänster som tillhandahålls, bl.a. uppgifter rörande olika slag av postfrörsändelser och beträffande de egenskaper dessa får ha samt egenskaper för och begränsningar gällande rekommenderade och assurerade frörsändelser.

En utförlig och tydlig prislista över avgifterna för posttjänsterna skall kostnadsfritt finnas tillgänglig för kunderna. Om anbud eller avtal om posttjänster i enskilda fall lämnas eller ingås, skall de vara skriftliga eller tillgängliga i elektronisk form.

Innan ett postföretag tar i bruk sådana leveransvillkor som är avsedda att äga allmän giltighet, skall de tillställas landskapsregeringen för godkännande.

20 §. Offentliggörande av posttjänsters kvalitet

Varje postföretag skall årligen publicera uppgifter om tjänsternas kvalitet, varvid särskilt skall framgå antalet klagomål och hur dessa har behandlats.

21 §. Prissättning av posttjänster

De avgifter som den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster tar ut skall vara så rimliga att samtliga användare ges möjlighet att få tillgång till de tjänster som tillhandahålls. De skall dessutom vara tydliga och klara samt icke-diskriminerande.

Den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster skall ha en enhetlig taxa för brevfrörsändelser inom landskapet, såvitt gäller brevfrörsändelser som skall utdelas följande arbetsdag. Detta hindrar inte enskilda prisavtal med kunderna.

Avgifterna för posttjänsterna skall grunda sig på kostnaderna. Sker ändringar i prissättningen skall information om detta ges minst en månad innan ändringen träder i kraft.

22 §. Kostnadsredovisning

Den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster skall använda ett redovisningssystem av vilket framgår dels skäligheten av avgifterna för de olika tjänsterna, dels avgifternas förhållande till kostnaderna.

Den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster skall i sin interna redovisning hålla de tjänster som hör till de samhällsomfattande tjänsterna åtskilda från övriga tjänster. Kostnaderna för de tjänster som hör

till de samhälls omfattande tjänsterna skall uträknas per försändelseslag.

Den som tillhandahåller samhälls omfattande tjänster skall tillstålla landskapsregeringen beskrivningar av sina redovisningssystem.

23 §. Samarbetsplikt

Ett postföretag är skyldigt att se till att en brevför-sändelse som inlämnats till det för förmedling vida-rebefordras för att förmedlas av ett annat postföretag, om mottagarens adress inte finns inom dess verksamhetsområde.

Ett postföretag är skyldigt att se till att försändelser som lämnats till ett annat postföretag för befordran kan utdelas till en mottagare vars adress är belägen i postbox eller annan anordning som det förstnämnda postföretaget besitter.

Avtalsvillkoren i avtal mellan postföretag rörande i 1 och 2 mom. avsedda angelägenheter skall vara icke-diskriminerande och skäliga. Avtalen skall innehålla överlåtelsevillkor samt grunderna för prissättningen. Dessutom skall de kvalitetskrav som föreskrivs i denna lag följas.

I 3 mom. avsedda avtal skall utan dröjsmål tillställas landskapsregeringen för godkännande. Landskapsregeringen anses ha godkänt ett avtal om den inte meddelat något annat inom en månad efter tidpunkten för mottagandet av avtalet. Om landskapsregeringen anser att avtalet inte fyller de krav som uppställs i denna lag, skall den förelägga en rimlig tidsfrist inom vilket avtalet skall ändras. Innan landskapsregeringens godkännande lämnats får avtalet inte tillämpas.

24 §. Övriga skyldigheter

Ett postföretag skall säkerställa att postverksamheten fungerar så störningsfritt som möjligt även under undantagsförhållanden. I det syftet skall det utarbeta beredningsplaner och vidta andra lämpliga förberedande åtgärder. En behörig myndighet kan meddela anvisningar om förberedelser för undantagsförhållanden.

Den som tillhandahåller samhälls omfattande tjänster skall se till att i lag föreskrivna delgivningsförfaranden kan användas i hela landskapet. Den person som utför till ett delgivningsförfarande hörande upp-gifter handlar under tjänstemannaansvar.

5 kap. Anordningar för insamling och utdelning

25 §. Placering av brevlådor

En kommun är skyldig att tillåta att brevlådor och andra anordningar för insamling eller utdelning av brev-försändelser placeras på i stadsplan eller i byggnadsplan anvisade allmänna områden, om de inte till rimliga kostnader kan placeras på något annat för postföretaget eller mottagarens lämpligt sätt. Anordningarna får dock inte placeras på ett sådant sätt att de medför onödig fara för trafiken eller innebär väsentlig olägenhet vid nyttjande av området i överensstämmelse med stads- eller byggnadsplanen.

Ägaren till en tomt, en annan fastighet eller en byggnad är skyldig att tillåta att anordningar som avses i 1 mom. fästs på en vägg, en port eller vid ett staket under de förutsättningar som anges i 1 mom.

Ytterligare skall beaktas att anordningarna inte får medföra oskälig olägenhet för fastighetens eller byggnadens ägare.

Anordningar som avses i 1 mom. får placeras på sådana sido-, skydds- och frisiktsområden som avses i 40 och 41 §§ landskapslagen (1957:23) om allmänna vägar i landskapet Åland, om placeringen av anordningarna inte medför onödig fara för trafiken eller väsentlig olägenhet för väghållningen.

Se M 27, Landskapslag (1957:23) om allmänna vägar.

26 §. Avgörande av tvist rörande placering av brevlådor

Om parterna inte kommer överens om placeringen av anordningar som avses i 25 § 2 mom., kan frågan hänskjutas till kommunens byggnadsnämnd för avgörande. Vid prövningen av ärendet skall byggnadsnämnden beakta dels hur platsen i fråga används i övrigt samt de krav en ändamålsenlig postverksamhet ställer, dels de anvisningar som landskapsregeringen lämnat med stöd av 12 § 3 mom.

Men och skada som orsakas av anordningar som avses i 25 § 2 mom. skall ersättas i enlighet med bestämmelserna i landskapslagen (1979:62) om expropriation av fast egendom och särskilda rättigheter. Om parterna avtalat om ersättningen, binder avtalet också en senare ägare till fastigheten eller byggnaden.

Se G 8, Landskapslag (1979:62) om expropriation av fast egendom och särskilda rättigheter.

6 kap. Styring av och tillsyn över postverksamheten

27 §. Allmän styrning, utveckling och tillsyn

Den allmänna styrningen och utvecklandet av postverksamheten ankommer på landskapsregeringen.

Landskapsregeringen skall utöva tillsyn över att denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den efterföljs. Landskapsregeringen skall varje år publicera en berättelse över hur de kvalitetsnormer som anges i 5 § uppfyllts.

28 §. Tillsynsavgift för postverksamhet

Postföretagen skall betala en årlig tillsynsavgift till landskapsregeringen. Avgiften skall användas för bestridande av landskapsregeringens kostnader för handhavandet av de uppgifter som enligt denna lag ankommer på landskapsregeringen. Tillsynsavgiften utgör 2000 euro.

29 §. Rätt till information

Landskapsregeringen har, utan hinder av vad någon annanstans i lag bestäms om sekretess för handlingar, rätt att för handhavandet av de uppgifter som avses i denna lag av postföretagen få behövlig information om postföretagens ekonomi och deras verksamhet enligt denna lag.

7 kap. Uppgifter i anslutning till säkerställandet av postgången

30 §. Öppnande av försändelse

Landskapsregeringen har rätt att öppna ett slutet brev som tillställts landskapsregeringen med stöd av 14 § 1 mom., om det föreligger skäl att anta att försändelsen utgör fara för hälsa eller egendom.

16 LL (2007:60) om posttjänster

Landskapsregeringen har rätt att öppna ett slutet brev som tillställts landskapsregeringen med stöd av 15 § 1 mom., om detta är nödvändigt för att utrona i första hand vem som är mottagare, i andra hand vem som är avsändare.

Landskapsregeringen har rätt att öppna ett postpaket om

1) försändelsen är skadad och det är nödvändigt att öppna den för att skydda innehållet eller undersöka dess skick,

2) det finns skäl att anta att försändelsen kan utgöra fara för hälsa eller egendom eller

3) det är fråga om en försändelse som postföretaget varken har kunnat tillställa mottagaren eller returnera till avsändaren.

Den som vid landskapsregeringen handhar de uppgifter som avses i denna paragraf får öppna en postförsändelse endast i närvaro av ett vittne. Innehållet i en öppnad försändelse får inte granskas i större utsträckning än vad som är nödvändigt med hänsyn till orsaken till att den öppnas. På försändelsen skall antecknas att den öppnats, orsaken till öppnandet, tid och plats för öppnandet samt den bestämmelse som åtgärden grundar sig på. Anteckningen skall under-tecknas av den som verkställt öppnandet. Dessutom skall det uppgöras ett protokoll beträffande öppnandet, vilket undertecknas av den som öppnat försändelsen och av vittnet.

31 §. Återsändande av en öppnad försändelse till ett postföretag

Om en öppnad försändelse innehåller uppgifter som gör det möjligt att fastställa vem som är mottagare eller avsändare, skall landskapsregeringen returnera försändelsen jämte anteckningarna om öppnandet till det berörda postföretaget. För säkerställande av brevhemligheten skall försändelsen slutas innan den returneras. Postföretaget skall också underrättas om i försändelsen påträffade adressuppgifter eller andra uppgifter med vilkas hjälp försändelsen kan vidarebefordras eller returneras.

Det åligger det i 1 mom. avsedda postföretaget att vidarebefordra försändelsen till mottagaren eller, om det endast varit möjligt att fastställa vem som är avsändare, returnera den till denne.

Postföretagen har rätt att ta ut en avgift för ny befordran av postpaket samt för försändelser som återställs enligt bestämmelserna om distansförsäljning i 6 kap. konsumentskyddslagen.

32 §. Förvaring och förstörande av öppnade försändelser

Om det i en öppnad försändelse inte finns uppgifter som gör det möjligt att fastställa vare sig vem som är mottagare eller avsändare, skall landskapsregeringen hålla försändelsen i förvar under sex månaders tid, räknat från dagen då försändelsen öppnades. Om det under denna tid inte varit möjligt att få fram uppgifter som gör det möjligt att befordra försändelsen till mottagaren eller returnera den till avsändaren, skall försändelsen förstöras på lämpligt sätt och såvitt möjligt med bevarande av brevhemligheten. Om försändelsen förutom eventuella personliga meddelanden

innehåller något som äger ekonomiskt värde, skall meddelandena förstöras medan det övriga innehållet kan försäljas på lämpligt sätt.

Medel som influtit vid en försäljning som avses i 1 mom. tillfaller landskapet. Detsamma gäller pengar och andra giltiga betalningsmedel som finns i en försändelse som avses i 1 mom.

En försändelse får förstöras innan den i 1 mom. nämnda fristen löpt till ända, om det är fråga om

1) en försändelse vars innehåll sannolikt har förstörts,

2) en försändelse vars innehåll kan orsaka fara för hälsa eller egendom eller

3) en försändelse som uppenbarligen inte är avsedd att vara personlig eller som det av något annat motsvarande skäl är uppenbart onödigt att förvara.

33 §. Hemlighållande av handlingar och tystnadsplikt

Postförsändelser och handlingar i dem vilka omhänderhas av landskapsregeringen med stöd av bestämmelserna i detta kapitel skall hållas hemliga.

En anställd vid landskapsregeringen får inte till någon obehörig lämna upplysningar om postförsändelser eller deras innehåll, om han eller hon fått dessa vid utförande av uppgifter som avses i 30 – 32 §§.

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. utgör inte hinder för att uppgifter ur protokoll rörande öppnande av postförsändelser delges ett postföretag, om detta är nödvändigt för att en försändelse skall kunna tillställas mottagaren eller avsändaren.

34 §. Tjänstemannaansvar

Bestämmelserna om tjänstemannaansvar, med undantag för reglerna om avsättning till följd av åsidosättande av tjänsteplikt, tillämpas också på en person som står i ett annat anställningsförhållande än tjänsteförhållande till landskapsregeringen då han eller hon utför uppgifter som avses i 33 §.

8 kap. Påföljder, tvångsmedel och ändringssökande

35 §. Återkallande av tillstånd

Tillstånd för postverksamhet kan återkallas av landskapsregeringen

1) om tillståndshavaren underlåter att inleda regelbunden verksamhet inom sex månader från dagen då tillståndsbeslutet vunnit laga kraft eller

2) om tillståndshavaren i väsentliga avseenden, eller trots varning bryter mot denna lag, mot föreskrifter som utfärdats med stöd av lagen eller mot tillståndsvillkor.

36 §. Varning och tvångsmedel

Om ett postföretag bryter mot denna lag, mot föreskrifter som utfärdats med stöd av lagen eller mot tillståndsvillkor, kan landskapsregeringen, om förseelsen inte är så allvarlig att tillståndet bör återkallas, ge postföretaget en varning samt, om det är motiverat, ålägga postföretaget att rätta felet eller försummelsen.

Beslut som avses i 1 mom. får förenas med vite eller äventyr att en försummad åtgärd utförs på det försumliga postföretagets bekostnad.

Kostnaden för en åtgärd som utförts på ett försumligt postföretags bekostnad betalas i förskott av

landskapsregeringen och får hos det försumliga postföretaget drivas in utan dom eller beslut i den ordning som bestäms i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsokningsväg.

37 §. Olovlig postverksamhet; brott mot tystnadsplikt

Den som utövar postverksamhet utan att inneha i denna lag föreskrivet tillstånd skall för *utövande av olovlig postverksamhet* dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

Den som bryter mot i 13 § 2 mom. föreskriven tystnadsplikt skall för *brott mot tystnadsplikt* dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

38 §. Avgörande av tvister

Den som är missnöjd med en utdelningsplan som avses i 12 § eller med postutdelningen kan söka ändring hos landskapsregeringen. Begäran om ändring skall lämnas till landskapsregeringen inom 60 dagar från dagen då ändringssökanden fick kännedom om de omständigheter som är i fråga. Ett postföretag skall på begäran informera en kund om möjligheten att ansöka hos landskapsregeringen om avgörande av en här avsedd tvist.

Landskapsregeringens beslutanderätt rörande tvister omfattar inte frågor som rör avtal mellan postföretag och kunder eller ett postföretags ersättningsansvar.

39 §. Sökande av ändring

Ändring i ett beslut som landskapsregeringen eller en kommunal byggnadsnämnd fattat med stöd av denna lag får sökas genom besvär på det sätt som särskilt är föreskrivet.

Om det allmänna intresset det kräver eller om beslutet till sin natur är sådant att det bör verkställas omedelbart, kan landskapsregeringen förordna att beslut som landskapsregeringen fattat med stöd av denna lag omedelbart skall verkställas och vara gällande under i beslutet föreskriven tid, om inte en besvärmyndighet förordnar annat.

9 kap. Särskilda bestämmelser

40 §. Adressregister

Ett postföretag har rätt att för utövande av postverksamheten föra ett adressregister över avsändare och mottagare av post. I registret antecknas namn- och adressuppgifter samt personbeteckning eller annan motsvarande identifieringskod.

Den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster har rätt att från befolkningsdatasystemet få personbeteckningar och ändringar av dem, uppgifter om födda och avlidna personer, uppgifter om modersmål samt uppgifter om adresser.

Uppgifterna i ett postföretags adressregister används för befordran av försändelser samt för att kontrollera och korrigera adresserna för de avsändare som slutit avtal om adresstjänster. Namn- och adressuppgifter i adressregistret kan lämnas ut när detta är förenligt med adressregistrets syfte. Personbeteckning eller annan motsvarande identifieringskod får inte lämnas ut. En registrerad person har rätt att förbjuda att hans eller hennes personuppgifter används för kontroll- och korrigeringstjänster som gäller adresser.

En uppgift i ett adressregister som är föråldrad skall utplånas senast sedan tio år förflutit från den dag när ett postföretag har fått kännedom om att uppgiften inte längre motsvarar gällande förhållanden.

41 §. Åtgärder med anledning av att postverksamhet upphör

Om ett postföretag upphör med sin verksamhet, skall företaget underrätta landskapsregeringen om saken senast tre månader innan verksamheten upphör.

Om ett postföretags tillstånd för postverksamhet återkallas, om tillståndet inte förnyas när det går ut eller om postföretaget av annan orsak upphör med sin verksamhet skall landskapsregeringen vid behov besluta om de åtgärder som skall vidtagas för att postverksamheten skall kunna upprätthållas.

Nås, i fall som avses i 2 mom., inte avtal om att anläggningstillgångar som behövs för bedrivande av postverksamhet överförs till ett annat postföretag, kan landskapsregeringen besluta om överförandet mot ersättning. I fråga om grunderna för och bestämmandet av ersättningen skall landskapslagen om expropriation av fast egendom och särskilda rättigheter tillämpas.

42 §. Frimärksutgivning m.m.

Landskapsregeringen kan på ansökan bevilja ett postföretag rätt att utge frimärken att användas som kvitto på betalning av befordran av en postförsändelse. I fråga om frimärken som är avsedda att användas i gränsöverskridande post skall landskapsregeringen vid sin tillståndsgivning beakta de bestämmelser som härvid gäller.

Ett beslut om rätt att utge frimärken kan begränsas i tiden och upphör senast att gälla när det ifrågavarande postföretagets tillstånd för bedrivande av postverksamhet upphör.

10 kap. Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser

43 §. Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2007. Åtgärder för verkställighet av lagen får vidtas innan lagen träder i kraft.

44 §. Övergångsbestämmelser

Posten på Åland (Posten) har rätt att fortsätta sin verksamhet med stöd av tidigare gällande bestämmelser under sex månader räknat från den dag då lagen trädde i kraft. Om Posten därförinnan har ansökt om tillstånd till bedrivande av postverksamhet enligt denna lag, har Posten rätt att med stöd av tidigare gällande bestämmelser fortsätta sin verksamhet intill dess tillståndsansökan antingen bifallits eller avslagits genom beslut som vunnit laga kraft.

Bestämmelserna i 4 kap., 5 kap., 7 kap. samt 38 – 40 §§ skall tillämpas på Postens verksamhet från dagen då denna lag träder i kraft.

17 Landskapslag (2006:11) om arbetsförmedling av annan än landskapet

1 §. Allmänt

Om annan än landskapet avser att bedriva arbetsförmedling på Åland krävs tillstånd av landskapsregeringen enligt denna lag.

18 LL (2007:98) om ... farliga kemikalier och explosiva varor

Denna lag gäller inte anskaffande av arbetsplats åt en enskild arbetstagare, inte heller förmedlande av arbetstagare åt en arbetsgivare, om detta sker endast tillfälligt och utan att vederlag uppbärs i någon form.

2 §. Ansökan

Ansökan om tillstånd för att bedriva arbetsförmedling prövas av landskapsregeringen. Tillstånd skall sökas skriftligen.

Den som ansöker om tillstånd skall i samband med ansökan lämna landskapsregeringen riktiga och tillräckliga uppgifter som landskapsregeringen behöver känna till för att avgöra ansökan.

3 §. Beviljande av tillstånd

Tillstånd att bedriva arbetsförmedling beviljas av landskapsregeringen för högst fem år i sänder. Tillståndet kan begränsas till att gälla arbetsförmedling inom en viss sektor av arbetslivet. I tillståndet skall anges de villkor på vilka arbetsförmedlingen får bedrivas.

Den som beviljas tillstånd att bedriva arbetsförmedling får inte ställa minderårig arbetskraft till förfogande för sådant arbete som är förbjudet enligt särskilda bestämmelser.

4 §. Särskilda villkor

En enskild person kan beviljas rätt att bedriva arbetsförmedling om denna

- 1) får utöva näring i landskapet enligt landskapslagen (1996:47) om rätt att utöva näring samt
- 2) har förutsättningar och egenskaper som garanterar en regelbunden och ändamålsenlig ledning av arbetsförmedlingen.

En juridisk person kan beviljas rätt att bedriva arbetsförmedling om denna

- 1) får utöva näring i landskapet och
- 2) har en ansvarig föreståndare som uppfyller de villkor som anges i 1 mom.

5 §. Avgifter

Den som beviljas tillstånd att bedriva arbetsförmedling får inte ta ut avgifter för arbetsförmedling av sjömän.

6 §. Inspektion

Landskapsregeringen har rätt att låta inspektera arbetsförmedlingsverksamhet för vilken tillstånd har beviljats. Landskapsregeringens inspektör skall beredas tillträde till de lokaler där verksamheten bedrivs och tillgång till de handlingar och räkenskaper som rör arbetsförmedlingen.

7 §. Återkallande av tillstånd

Landskapsregeringen kan återkalla tillstånd att bedriva arbetsförmedling, om den som beviljats tillståndet har överträtt lag eller i tillståndet föreskrivna villkor eller senare meddelade anvisningar eller om missbruk i dess arbetsförmedlingsverksamhet har yppats.

8 §. Straffbestämmelser

Den som uppbär i 5 § förbjuden avgift skall för *avgiftsbrott* dömas till böter.

Den som bedriver olovlig arbetsförmedling för egen eller någon annans ekonomiska vinning skall för *arbetsförmedlingsbrott* dömas till böter eller

fängelse i högst ett år. På samma sätt skall den dömas som olovligen förmedlar eller offentligt tillkännager att han förmedlar arbetstagare till annat land eller utländska arbetstagare till landskapet.

Den som på annat sätt bedriver i denna lag avsedd verksamhet utan tillstånd skall för *arbetsförmedlingsförseelse* dömas till böter.

9 §. Besvär

Besvär över lagligheten av landskapsregeringens beslut får anföras hos högsta förvaltningsdomstolen.

10 §. Ikraftträdande

Denna lag träder ikraft den 1 mars 2006.

Den som med stöd av 2 § i landskapslagen (1960:23) om arbetsförmedling beviljats tillstånd att bedriva arbetsförmedling kan fortsätta sin verksamhet enligt denna lag i enlighet med givna villkor.

18 Landskapslag (2007:98) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor

1 §. För att upprätthålla allmän säkerhet och förebygga och avvärja skador på person, miljö och egendom skall lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (FFS 390/2005), nedan kallad kemikaliesäkerhetslagen, tillämpas i landskapet Åland med de undantag som följer av denna lag.

Ändringar av kemikaliesäkerhetslagen skall tillämpas i landskapet från det att de träder i kraft i riket.

Anvisningar, anteckningar eller annan information som enligt de i 1 mom. och 8 § avsedda författningarna skall finnas på kemikalier och explosiva varor skall i landskapet vara avfattade åtminstone på svenska, om inte landskapsregeringen av särskilda skäl beviljar undantag från kravet.

2 §. De förvaltningsuppgifter som enligt de författningar som avses i 1 och 8 §§ ankommer på statens myndigheter skall i landskapet skötas av landskapsregeringen till den del förvaltningen grundar sig på landskapets lagstiftningsbehörighet.

3 §. Landskapsregeringen övervakar att bestämmelserna i de författningar som avses i 1 och 8 §§ följs. För övervakningen kan landskapsregeringen anlita riksmyndigheter.

Om den övervakning som avser arbetarskyddet finns särskilda bestämmelser.

Se Arbetarskyddslag, Ar 401 FLII.

4 §. Hänvisas i kemikaliesäkerhetslagen till andra bestämmelser i rikslagstiftningen skall hänvisningarna avse motsvarande bestämmelser i landskapslagstiftningen.

5 §. Bestämmelserna i 132 § kemikaliesäkerhetslagen skall inte tillämpas i landskapet.

6 §. Den som äger eller innehar en oljecistern av en i landskapsförordning angiven konstruktion och ministörlek skall se till att cisternen besiktigas regel-

bundet under förutsättning att cisternen alltjämt är i bruk. Om det vid besiktningstillfället kan konstateras att cisternen är i ett sådant skick att risk för oljeskador föreligger skall cisternen repareras eller tas ur bruk. En cistern som orsakar omedelbar fara skall genast tas ur bruk.

Bestämmelserna i 55 § kemikaliesäkerhetslagen skall även tillämpas vid besiktning av oljecisterner belägna ovan jord.

7 §. Utöver straffbestämmelserna i 125 § kemikaliesäkerhetslagen skall bestämmelserna i 44 kap. 11 § strafflagen (FFS 39/1889) om straff för brott mot bestämmelserna om explosiva varor tillämpas i landskapet.

Även bestämmelserna i 44 kap. 12 § i strafflagen om straff för ovarsam hantering av en farlig kemikalie eller explosiv vara eller en sådan produkt som avses i 5 kap. kemikaliesäkerhetslagen skall tillämpas i landskapet.

8 §. Landskapsregeringen kan inom landskapets behörighet genom landskapsförordning besluta att författningar som utfärdats med stöd av kemikaliesäkerhetslagen skall tillämpas i landskapet Åland oförändrade eller med de ändringar landskapsregeringen föreskriver.

Landskapsregeringen kan, inom landskapets behörighet, i landskapsförordning besluta om genomförandet i landskapet av EG:s direktiv rörande angelägenheter som avses i denna lag.

Se I 9, Landskapsförordning (2007:99) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om kemikalier och säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor.

9 §. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.

Genom denna lag upphävs landskapslagen (1971:12) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om explosionsfarliga ämnen.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

19 Landskapsförordning (2007:99) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om kemikalier och säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor

1 §. Bestämmelser om kemikalier

Följande riksförfattningar om kemikalier ska tillämpas i landskapet:

1) statsrådets beslut om begränsning av användning av PCB och PCT (FFS 1071/1989),

2) statsrådets beslut om förbud och begränsningar som gäller vissa kemikalier som orsakar hälsoskada och produkter som innehåller dessa kemikalier (FFS 489/1992),

3) kemikalieförordning (FFS 675/1993),

4) förordning om minutförsäljning av farliga kemikalier (FFS 676/1993),

5) vatten- och miljöstyrelsens beslut om förbudna eller i fråga om hanteringen kraftigt begränsade kemikalier (FFS 680/1993),

6) social- och hälsovårdsministeriets beslut om förfarandet vid anmälan om nya ämnen (FFS 1642/1993),

7) social- och hälsovårdsministeriets beslut om bedömning av risker med nya ämnen (SHMb nr 57/1994),

8) upphävd (2008/142),

9) förordning om bekämpningsmedel (FFS 792/1995),

10) statsrådets beslut om förbud mot att bekämpningsmedel som innehåller vissa aktiva substanser släpps ut på marknaden och används (FFS 1361/1996),

11) jord- och skogsbruksministeriets beslut om krav på uppgifter och undersökningar som skall lämnas i samband med ansökan om registrering av bekämpningsmedel (JSMb nr 98/1996),

12) statsrådets beslut om begränsning av användningen av hexakloreten (FFS 961/1997),

13) statsrådets beslut om förbud och begränsningar som gäller vissa klorerade lösningsmedel (FFS 1209/1997),

14) jord- och skogsbruksministeriets förordning om förpackningspåskrifter för växtskyddsmedel (JSMf nr 7/2005),

15) statsrådets beslut om förbud mot utsläppande på marknaden och användning av pentaklorfenol samt vissa difenylmetaner (FFS 143/2000),

16) social- och hälsovårdsministeriets förordning om förpackning och märkning av biocidpreparat (FFS 422/2000),

17) statsrådets förordning om biocidpreparat (FFS 466/2000),

18) miljöministeriets förordning om ansökningar och anmälningar gällande biocidpreparat och deras verksamma ämnen (FFS 467/2000),

19) statsrådets förordning om förbud och begränsningar som gäller cancerframkallande, mutagena och reproduktionsstörande ämnen (FFS 623/2004),

20) social- och hälsovårdsministeriets förordning om säkerhetsförlutare på emballage för en farlig kemikalie och om en varningssymbol för synskadade (FFS 430/2001),

21) social- och hälsovårdsministeriets förordning om en förteckning över farliga ämnen (FFS 509/2005),

22) social- och hälsovårdsministeriets förordning om grunderna för klassificering samt märkning av kemikalier (FFS 807/2001),

23) social- och hälsovårdsministeriets förordning om skyddsinformationsblad (FFS 1202/2001),

24) jord- och skogsbruksministeriets förordning om i växtskyddsmedel godkända verksamma ämnen och särskilda bestämmelser för användningen av dessa (JSMf nr 50/2004),

25) social- och hälsovårdsministeriets förordning om lämnande av uppgifter om kemikalier (FFS 374/2002),

26) statsrådets förordning om begränsning av utsläppande på marknaden och användning av organiska tennföreningar (FFS 871/2002),

27) statsrådets förordning om begränsning av användning och utsläppande på marknaden av kreosot och trä behandlat med kreosot (FFS 8/2003),

19 LL (2007:98) om ... farliga kemikalier och explosiva varor

28) statsrådets förordning om begränsning av utsläpp på marknaden och av användning av klorparaffiner med kort kolkedja och av penta- och oktabromdifenyleter (FFS 416/2003),

29) statsrådets förordning om förbud och begränsningar gällande vissa azofärgämnen och produkter som innehåller dem (FFS 694/2003).

30) statsrådets förordning om begränsningar som gäller cement och fabrikat som innehåller cement (FFS 514/2004),

31) statsrådets förordning om begränsningar av utsläpp på och av användningen av nonylfenol och nonylfenoltoxilat (FFS 596/2004),

32) statsrådets förordning om begränsningar gällande asbest (FFS 975/2004),

33) statsrådets förordning om förbud och begränsningar gällande toluen och triklorbensen (FFS 1177/2006) samt

34) statsrådets förordning om begränsning av användningen av polycykliska aromatiska kolväten i extender oils i fordons och jordbruksmaskinernas däck (FFS 550/2007).

35) (2008/71) miljöministeriets förordning om ansökan om godkännande eller registrering av biocidpreparat och om tillbakadragande av sådana från marknaden och särskilda villkor för dem (FFS 20/2008).

2 §. Bestämmelser om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor

Följande riksförfattningar om explosionsfarliga ämnen ska tillämpas i landskapet:

1) förordning om användning av väte eller annan brännbar gas som påfyllningsgas för ballonger (FFS 109/1973),

2) förordning om tändvätskor för grillkol (FFS 947/1973),

3) handels- och industriministeriets beslut om explosiva varor (FFS 130/1980),

4) handels- och industriministeriets beslut om periodisk besiktning av underjordiska oljecisterner (FFS 344/1983),

5) handels- och industriministeriets beslut om ammoniumnitrat (FFS 172/1984),

6) handels- och industriministeriets beslut om brännbara vätskor (FFS 313/1985),

7) handels- och industriministeriets beslut om oljeeldningsaggregat (FFS 314/1985),

8) förordning om explosiva varor (FFS 473/1993),

9) flytgasförordning (FFS 711/1993),

10) naturgasförordning (FFS 1058/1993),

11) handels- och industriministeriets beslut om tillämpning av naturgasförordningen (FFS 1059/1993),

12) handels- och industriministeriets beslut om gasmonteringar (FFS 1286/1993),

13) aerosolförordning (FFS 1433/1993),

14) gasanordningsförordning (FFS 1434/1993),

15) förordning om verifiering av explosiva varors överensstämmelse med kraven (FFS 1384/1994),

16) förordning om oljeeldningsaggregat (FFS 1211/1995),

17) förordning om utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för explosionsfarliga luftblandningar (FFS 917/1996),

18) handels- och industriministeriets beslut om utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för explosionsfarliga luftblandningar (FFS 918/1996),

19) handels- och industriministeriets beslut om tillämpning av flytgasförordningen (FFS 344/1997) samt

20) statsrådets förordning om förebyggande av fara som explosiv atmosfär orsakar arbetstagare (FFS 576/2003).

3 §. Bestämmelser som rör både kemikalier och säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor

Följande riksförfattningar om explosionsfarliga ämnen och kemikalier ska tillämpas i landskapet:

1) handels- och industriministeriets beslut om hantering och upplagring av bensin (FFS 181/2000),

2) handels- och industriministeriets beslut om hantering och upplagring av farliga kemikalier på distributionsstation (FFS 415/1998) samt

3) förordning om industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier (FFS 59/1999).

4 §. Undantag från bestämmelser i de riksförfattningar som anges i 1, 2 och 3 §§

Handels- och industriministeriets beslut om periodisk besiktning av underjordiska oljecisterner (FFS 344/1983), nedan kallat besiktningensbeslutet, ska även tillämpas på cisterner ovan jord vilkas volym överstiger 2 m³ dock så att sådana cisterner ska besiktas första gången innan 25 år förflutit från den tidpunkt cisternen tagits i bruk första gången. Cisterner ovan jord som vid besiktning konstaterats vara oskadade ska besiktas på nytt senast 10 år efter besiktningstillfället.

Om en metallisk cistern inte kan besiktas inifrån såsom anges i besiktningensbeslutet ska den utsättas för ett sådant tryckprov som avses i beslutets 7 § och besiktas visuellt på det sätt som är möjligt. Om läckage inte konstateras vid tryckprovet och betydande skador i övrigt inte kan konstateras på cisternen ska den besiktas på nytt senast 5 år efter besiktningstillfället. Beslutet ska inte tillämpas på dubbelmantlade oljecisterner och med dem jämförbara oljecisterner med läckagevarningssystem.

Förordningen om explosiva varor (FFS 473/1993) ska tillämpas så att av vederbörande riksmyndighet utförd godkännande av explosiv vara och verifiering av explosiva varors överensstämmelse med uppställda krav ska vara gällande också i landskapet. Trots bestämmelserna i 33 § 2 mom. förordningen om explosiva varor kan pyrotekniska artiklar som är godkända för allmän handel i Sverige och vars totala laddningsvikt per enskild fyrverkeripjäas uppgår till högst 1 000 gram godkännas för allmän handel eller allmänt bruk i landskapet.

Förordningen om verifiering av explosiva varors överensstämmelse med kraven (FFS 1384/1994) ska tillämpas så att av vederbörande riksmyndighet utförd godkännande av explosiv vara och verifiering av explosiva varors överensstämmelse med uppställda krav ska vara gällande också i landskapet.

Förordningen om utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för explosionsfarliga luftblandningar

(FFS 917/1996) ska tillämpas så att av vederbörande riksstyrelse utförd godkännande av utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för explosionsfarliga luftblandningar och verifiering av utrustnings och säkerhetssystemens överensstämmelse med uppställda krav ska vara gällande också i landskapet.

Förbudet i 3 § i statsrådets beslut om begränsning av användningen av PCB och PCT (FFS 1071/1989) att föra in PCB, PCT och produkter som innehåller dessa ämnen i landet ska även gälla införsel till landskapet.

Handels- och industriministeriets beslut om hantering och upplagring av farliga kemikalier på distributionsstation (FFS 415/1998) ska i landskapet tillämpas även på distributionsenheter i enskilt bruk där cisternernas totala volym är 3 m³ eller mer.

5 §. Särskilda bestämmelser

Ändringar av de riksförfattningar som anges i 1-3 §§ ska tillämpas i landskapet från det att de träder i kraft i riket.

Hänvisningar till bestämmelser i rikslagsstiftningen i ovannämnda författningar ska avse motsvarande bestämmelser i landskapslagstiftningen.

6 §. Ikraftträdelsebestämmelser

Denna förordning träder ikraft den 1 januari 2008.

Genom denna förordning upphävs landskapsförordningen (2004:14) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om explosionsfarliga ämnen och kemikalier.

7 §. Övergångsbestämmelser

Cisterner, belägna ovan jord, som har tagits i bruk före den 1 januari 1986 ska besiktas före den 1 januari 2011. Detsamma gäller för cisterner, belägna ovan jord, för vilka det inte kan fastställas när de tagits i bruk men det med fog kan antas att de tagits i bruk före den 1 januari 1986.

110 Landskapslag (1995:92) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om alkohol (2007/86)

1 §. (2007/86) Lagens syfte

I syfte att genom styrning av alkoholkonsumtionen förebygga de samhällsliga, sociala och medicinska skadeverkningarna av alkoholdrycker skall alkohollagen (FFS 1143/1994) och förordningen om alkoholdrycker och sprit (FFS 1344/1994) tillämpas i landskapet, till den del de innehåller bestämmelser om tillstånd till servering av alkoholdrycker, med de avvikelser som följer av denna lag.

Alkohollagen och förordningen om alkoholdrycker och sprit skall tillämpas i landskapet sådana de lyder när denna lag träder i kraft. Sker därefter ändringar i alkohollagen eller förordningen om alkoholdrycker och sprit skall de ändrade bestämmelserna gälla i landskapet från tidpunkten för deras ikraftträdande i riket. Ändringar av bestämmelser beträffande vilka i denna lag föreskrivits avvikelser skall dock inte tillämpas i landskapet.

Se So 601 och 602 FL II.

2 §. Tillämpningen av hänvisningar

Hänvisas i de författningar som anges i 1 § till bestämmelser i rikslagsstiftningen som äger motsvarighet i landskapslagstiftningen skall hänvisningarna anses avse de bestämmelser i landskapslagstiftningen som sålunda är i fråga.

3 §. Myndigheter

Beviljandet av serveringstillstånd, övervakningen av serveringen av alkoholdrycker samt övriga förvaltningsuppgifter som enligt alkohollagen och förordningen om alkoholdrycker och sprit ankommer på statens myndigheter skall i landskapet handhas av Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet om dessa uppgifter enligt 23 § självstyrelselagen ankommer på landskapet. (2007/127)

Polisen övervakar den allmänna ordningen på ställen där alkoholdrycker serveras.

3a §. (2007/86) Tillräcklig yrkesskicklighet för servering av svaga alkoholdrycker

Med avvikelse från bestämmelserna i 21 b § i alkohollagen kan, i fråga om ett serveringsställe där det endast serveras alkoholdrycker som innehåller högst 22 volymprocent etylalkohol, tillräcklig yrkesskicklighet för den ansvarige föreståndaren och dennes ställföreträdare även konstateras genom ett av en restaurangläroanstalt utfärdat intyg över förtrogenhet med bestämmelserna om servering av alkoholdrycker.

Av ett intyg som avses i 1 mom. skall det framgå att ett prov har avlagts som visar att personen i fråga är förtrogen med bestämmelserna om

- 1) förutsättningarna för beviljande av serveringstillstånd,
- 2) förbud mot servering till minderåriga och berusade,
- 3) ordningen på serveringsställen, serveringsområden, serveringstider, reklam begränsningar och andra särskilda förpliktelser som gäller servering,
- 4) ansvariga föreståndarens och den övriga personalens uppgifter och egentillsyn samt
- 5) myndighetstillsyn och sanktioner.

3b §. (2007/86) Personlig närvaro på serveringsstället

Den ansvarige föreståndarens och dennes ställföreträdarens skyldighet att se till att denna lag iakttas kan fullgöras även utan personlig närvaro på serveringsstället om

- 1) den totala serveringen av alkoholhaltiga drycker omräknat i ren etylalkohol inte överstiger 50 liter per år, dock så att den totala serveringen under en enskild månad inte får överstiga 8 liter,
- 2) det närvar en person som fyllt 20 år, som är anställd vid servicestället och som har utsetts av den ansvarige föreståndaren att handha den direkta övervakningen och
- 3) den ansvarige föreståndaren eller dennes ställföreträdare kan kallas till och inställa sig på serveringsstället inom sextio minuter.

4 §. (2007/127) Ändringssökande

I beslut som Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet fattat med stöd av denna lag får ändring sökas,

I 11 LL (2007:96) om ... lagen om gödsel-fabrikat

om besvärsförbud inte gäller i enlighet med 52 § alkohollagen, genom besvär hos Ålands förvaltningsdomstol.

Utän hinder av att ändring har sökts skall miljö- och hälsoskyddsmyndighetens beslut iakttas, om besvärsmyndigheten inte beslutar något annat.

5 §. Straffbestämmelser

Den som utan serveringstillstånd serverar alkohol-drycker samt den som innehar serveringstillstånd eller den som är anställd på ett serveringsställe och över-låter för servering erhållen alkoholdryck att bortföras från serveringsstället eller som på serveringsstället eller i anslutning till det serverar annan än lagligen till detta levererad alkoholdryck skall för *olovlig ser- vering av alkoholdryck* dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

Den som innehar serveringstillstånd eller den som är anställd på ett serveringsställe och som på något annat sätt än vad som anges i 1 mom. bryter mot bestämmelserna i alkohollagen eller förordningen om alkoholdrycker och sprit i fråga om serveringsförbud, om serveringstider, om serveringsmängder eller om betalningssättet och skyldigheten att ge räkning vid serveringen skall för *alkoholförseelse* dömas till bö- ter. (2007/86)

6 §. Ikraftträdelsebestämmelser

Denna lag träder i kraft den 1 december 1995.

Genom denna lag upphävs, såvitt gäller giltighe- ten i landskapet Åland, alkohollagen (FFS 459/1968) jämte ändringar som tillkommit före den 1 januari 1993 (den äldre lagen).

7 §. Övergångsbestämmelser

Av kommunfullmäktige med stöd av den äldre la- gen givet samtycke till utskänkning av alkoholdryck- er förblir i kraft.

Den rättighet, det tillstånd samt det samtycke som utfärdats på basis av den äldre lagen och bestämmel- ser som utfärdats med stöd av den förblir i kraft under den tid som nämnts i beslutet i fråga. Genom denna lag upphävs dock de föreskrifter och allmänna till- ståndsvillkor som utfärdats med stöd av den äldre la- gen och som anknyter till sådana rättigheter, tillstånd eller samtycken och på dessa tillämpas denna lag och villkor som utfärdats med stöd av denna lag. De spe- cialvillkor som anknyter till rättighet, tillstånd och samtycke och som utfärdats med stöd av den äldre lagen förblir i kraft till den del som de inte står i strid med denna lag.

Ett ärende som är anhängigt då denna lag träder i kraft behandlas och avgörs enligt denna lag.

I 11 Landskapslag (2007:96) om tillämp- ning i landskapet Åland av lagen om gödsel-fabrikat**1 §. Tillämpningsområde**

Lagen om gödsel-fabrikat (FFS 539/2006), nedan kallad gödsel-fabrikatslagen, tillämpas i landskapet med de avvikelser som följer av denna lag. Gödsel- fabrikatslagen skall tillämpas i landskapet sådan den

lyder när denna lag träder i kraft. Ändringar i göd- selfabrikatslagen skall tillämpas i landskapet från tid- punkten för deras ikraftträdande i riket. Ändringar av bestämmelser beträffande vilka i denna lag föreskri- vits avvikelser skall dock inte tillämpas i landskapet.

Hänvisas i gödsel-fabrikatslagen till bestämmelser i rikslagstiftningen vilka äger motsvarighet i land- skapslagstiftningen skall hänvisningarna anses avse bestämmelserna i landskapslagstiftningen.

Se La 221 FL II.

2 §. Bestämmelser som inte skall tillämpas

I landskapet tillämpas inte bestämmelserna i göd- selfabrikatslagens

- a) 18 § om auktoriserade inspektörer samt
- b) 39 § om arvoden och kostnadsersättning.

Om allmänna handlingars offentlighet och om tyst- nadsplikt för landskapstjänstemän stadgas särskilt.

3 §. Förvaltningsuppgifter

De förvaltningsuppgifter som enligt gödsel-fa- brikatslagen ankommer på riksmyndighet skall i landskapet skötas av landskapsregeringen om dessa uppgifter enligt 23 § självstyrelselagen ankommer på landskapet.

4 §. Fastställande av typbeteckningar och handels- namn

Den som enligt 6 och 7 §§ gödsel-fabrikatslagen in- för gödsel-fabrikat till landskapet eller släpper ut eller tillverkar sådant för utsläppande på marknaden skall innan preparatet marknadsförs sända uppgift om typ- beteckningen och handelsnamnet till landskapsreger- ingen för fastställelse av dem.

5 §. Märkning

Om enligt 8 § gödsel-fabrikatslagen eller enligt be- stämmelser som utfärdats med stöd av denna lag upp- gifter lämnas skriftligen av den som inför till landska- pet, marknadsför, tillverkar för marknadsföring eller överlåter sådana gödsel-fabrikat som avses i gödsel-fa- brikatslagen i varudeklaration eller på annat sätt, skall uppgifterna vara avfattade på svenska.

6 §. Straffbestämmelser

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

1) tillverkar, tekniskt bearbetar, släpper ut på markna- den, använder, inför till landskapet eller exporterar göd- selfabrikat eller råvaror som inte uppfyller de krav eller särskilda krav i 5–8 §§ gödsel-fabrikatslagen eller i be- stämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av denna lag och som avser de krav som regleras i nämnda paragrafer, vilka ställs på gödsel-fabrikat, råvaror till dem eller förpackandet eller märkningen av dem,

2) bryter mot en tillfällig begränsning som utfär- dats med stöd av 9 § gödsel-fabrikatslagen,

3) försummar den anmälningsskyldighet som fö- reskrivs i 11 § gödsel-fabrikatslagen eller försummar skyldigheten enligt 12 § gödsel-fabrikatslagen att föra register,

4) försummar att ansöka om godkännande av en anläggning enligt 14 § gödsel-fabrikatslagen,

5) bryter mot ett förordnande som utfärdats med stöd av 32 § gödsel-fabrikatslagen eller ett förbud som utfärdats med stöd av 33 § gödsel-fabrikatslagen eller

6) bryter mot ett förordnande om förstörande och utförelse som utfärdats med stöd av 35 § gödsel-fabrikatslagen skall för *förseelse mot landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av gödsel-fabrikatslagen* dömas till böter, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs i någon annan lag.

Den som uppsåtligen eller av grov vårdslöshet försummar att i varudeklaration eller på annat sätt lämna sådana skriftliga uppgifter på svenska språket som enligt gödsel-fabrikatslagen eller enligt bestämmelser som utfärdats med stöd av denna lag skall lämnas köparen och mottagaren, skall för *förseelse mot språkbestämmelse* dömas till böter.

Landskapsregeringen anmäler förseelser enligt paragrafen till åtalsprövning. Anmälan behöver inte göras, om förseelsen som helhet betraktad kan anses vara uppenbart ringa. I sådana fall kan landskapsregeringen tilldela den verksamhetsutövare som gjort sig skyldig till förseelsen en skriftlig anmärkning med uppmaning att korrigera felen.

7 §. Landskapsförordning

Landskapsregeringen kan inom landskapets behörighetsområde i landskapsförordning besluta att bestämmelser som utfärdats med stöd av gödsel-fabrikatslagen skall tillämpas i landskapet antingen oförändrade eller med de ändringar landskapsregeringen föreskriver.

8 §. Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 december 2007.

Genom denna lag upphävs landskapslagen (1993:106) om tillämpning i landskapet Åland av gödselmedelslagen.

Ålands landskapsstyrelsens beslut (1996:82) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om gödselmedel som utfärdats med stöd av den upphävda landskapslagen förblir, till den del det inte står i strid med denna lag, i kraft tills något annat föreskrivs.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

9 §. Övergångsbestämmelser

En verksamhetsutövare, som är anmälningsskyldig med stöd av 11 § 1 mom. gödsel-fabrikatslagen och som bedriver verksamhet som avses i lagen redan när denna lag träder i kraft, skall till landskapsregeringen göra anmälan enligt 11 § 1 mom. inom sex månader efter denna lags ikraftträdande.

Ett godkännande av landskapsregeringen som motsvarar ett godkännande enligt 14 § gödsel-fabrikatslagen och som med stöd av den biproduktförordning till vilken gödsel-fabrikatslagen hänvisar har beviljats en anläggning före denna lags ikraftträdande förblir i kraft. Andra anläggningar som avses i 14 § gödsel-fabrikatslagen och som bedriver verksamhet enligt 14 § vid denna lags ikraftträdande skall ansöka om godkännande hos landskapsregeringen inom 24 månader efter denna lags ikraftträdande. Landskapsregeringen skall behandla dessa ansökningar inom fyra månader efter den sista inlämningsdagen för ansökningarna.

112 Ålands [landskapsstyrelsens] beslut (1996:82) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om gödselmedel

1 §. Beslutets tillämpningsområde

Med de avvikelser som anges i detta beslut och som följer av landskapslagen (1993:106) om tillämpning i landskapet Åland av gödselmedelslagen skall följande riksförfattningar tillämpas i landskapet Åland:

1) jord- och skogsbruksministeriets beslut den 26 januari 1994 om gödselmedel (FFS 45/1995),

2) jord- och skogsbruksministeriets beslut den 26 januari 1994 om vissa gödsel-fabrikat (FFS 46/1994),

3) jord- och skogsbruksministeriets beslut den 26 januari 1994 om kontroll av gödsel-fabrikat (FFS 47/1994).

2 §. Allmänna bestämmelser

Författningarna som avses i 1 § skall tillämpas i landskapet sådana de lyder vid detta besluts ikraftträdande. Sker därefter ändringar i författningarna skall de ändrade bestämmelserna tillämpas i landskapet från det att de träder i kraft i riket.

Utan hinder av det föregående skall ändringarna av författningarna inte gälla i landskapet innan ändringarna publicerats på svenska språket.

Hänvisas i de i 1 § nämnda författningarna till de bestämmelser i rikslagstiftningarna vilka äger motsvarighet i landskapslagstiftningen, skall hänvisningarna anses avse bestämmelserna i landskapslagstiftningen.

3 §. Förvaltningsuppgifter

De förvaltningsuppgifter som enligt i 1 § angivna författningarna ankommer på riket skall i landskapet handhas av [landskapsstyrelsen], såvitt fråga om är om uppgifter som faller inom landskapets behörighetsområde.

4 §. Ikraftträdande

Detta beslut träder omedelbart ikraft.

113 Landskapslag (1999:18) om tillämpning i landskapet Åland av foderlagen

1 §. Syfte

I syfte att främja användningen av trygga foder-fabrikat av god kvalitet samt se till att ändamålsenliga uppgifter om foderfabrikaten lämnas för att animalie-produktionen och kvaliteten på animaliska livsmedel i landskapet skall kunna tryggas, skall foderlagen (FFS 396/1998) tillämpas i landskapet, med de undantag som följer av denna lag.

Foderlagen skall tillämpas i landskapet sådan den lyder när denna lag träder i kraft. Sker därefter ändringar i lagen skall de ändrade bestämmelserna gälla i landskapet från tidpunkten för deras ikraftträdande i riket. Ändringar av bestämmelser beträffande vilka i denna lag föreskrivits avvikelser skall dock inte tillämpas i landskapet.

I 14 ÅLRB (1999:30) om riksförfattningar om fodermedel

[Landskapsstyrelsen] kan inom landskapets behörighetsområde besluta att bestämmelser om foderfabrikat som utfärdats med stöd av foderlagen eller annan rikslag skall tillämpas i landskapet antingen i oförändrad lydelse eller med ändringar.

Se La 220 FL II.

2 §. Bestämmelser som inte skall tillämpas

I landskapet tillämpas inte bestämmelserna i foderlagens

1) 24 § om kontrollcentralen som tillsynsmyndighet,

2) 15 § 3 mom., 25 § och 27 § 1 mom. om auktoriserade kontrollörer och provtagare,

3) 32 § om offentliggörande av kontrollresultat,

4) 33 § om tystnadsplikt och

5) 35 § om kontrollavgifter och arvoden.

Om tystnadsplikt för landskapstjänstemän och om avgifter för landskapets prestationer bestäms särskilt.

3 §. Förvaltningsmyndighet

De förvaltningsuppgifter som enligt foderlagen ankommer på statens myndigheter skall i landskapet handhas av [landskapsstyrelsen] om dessa uppgifter enligt 23 § självstyrelselagen ankommer på landskapet.

4 §. Märkning

Skall enligt foderlagen eller enligt bestämmelser som utfärdats med stöd av denna lag uppgifter lämnas skriftligen av den som till landskapet inför, tillverkar eller släpper ut på marknaden sådana foderfabrikat som avses i foderlagen i varudeklaration eller på annat sätt, så skall uppgifterna vara avfattade på svenska.

5 §. Uppbörd av tillsynskostnader

För myndighetsprestationer enligt denna lag, med undantag för den tillsyn över foderläkemedel som utövas av länsstyrelsen, uppbärs avgifter till [landskapsstyrelsen] enligt landskapslagen (1993:27) om grunderna för avgifter till landskapet, om inte något annat följer av Europeiska gemenskapens lagstiftning eller ett internationellt avtal som binder landskapet.

[Landskapsstyrelsen] kan utfärda sådana bestämmelser om avgifterna i 1 mom. som Europeiska gemenskapens lagstiftning eller ett internationellt avtal som binder landskapet förutsätter.

6 §. Straffbestämmelser

Den som uppsåtligen eller av grov vårdslöshet

1) för utsläppande på marknaden tillverkar, släpper ut på marknaden, använder, inför till landskapet eller exporterar foderfabrikat i strid med 4-12 §§ foderlagen eller de bestämmelser som utfärdats med stöd av dessa eller i strid med den begränsning som avses i 13 § foderlagen,

2) för utsläppande på marknaden tillverkar, släpper ut på marknaden, använder eller inför till landskapet foderfabrikat som inte uppfyller kraven för foderfabrikat i 20 § foderlagen eller i de bestämmelser som utfärdats med stöd av den,

3) bedriver sådan vilseledande marknadsföring som avses i 21 § foderlagen,

4) försummar kvalitetskontrollskyldigheten enligt 16 § foderlagen eller försummar att iaktta de bestäm-

melser om egenkontroll som har utfärdats med stöd av den eller tillverkar eller förvarar foderfabrikat i strid med de krav som med stöd av nämnda bestämmelse har fastställts för produktions- och förvaringslokaler, tillverkningsmetoderna eller anordningarna,

5) försummar den anmälningsskyldighet som nämns i 14 eller 19 §§ foderlagen eller som har fastställts med stöd av 30 § 3 mom. eller 31 § 1 mom. foderlagen,

6) försummar att föra register eller sin upplysningsplikt enligt 15 § foderlagen eller

7) försummar att ansöka om godkännande enligt 17 § foderlagen eller registrering enligt 18 § foderlagen

skall för *förseelse mot landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av foderlagen* dömas till böter, om inte strängare straff för gärningen stadgas i någon annan lag.

Den som uppsåtligen eller av grov vårdslöshet försummar att i varudeklaration eller på annat sätt lämna sådana skriftliga uppgifter på svenska språket som enligt foderlagen eller enligt bestämmelser som utfärdats med stöd av denna lag skall lämnas till köparen, skall för *förseelse mot språkbestämmelse* dömas till böter.

Den som bryter mot ett förbud som har utfärdats med stöd av foderlagen och som har förenats med vite behöver inte dömas till straff för samma gärning.

7 §. Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1999. Genom denna lag upphävs landskapslagen (1993:107) om tillämpning i landskapet Åland av fodermedelslagen.

De beslut som [landskapsstyrelsen] har fattat med stöd av den upphävda lagen förblir dock fortfarande i kraft, om de inte strider mot denna lag.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

I 14 Ålands landskapsregerings beslut (1999:30) om tillämpning i landskapet Åland av vissa riksförfattningar om fodermedel (2006/7)

1 §. Beslutets tillämpningsområde

Med de avvikelser som anges i detta beslut och som följer av landskapslagen (1999:18) om tillämpning i landskapet Åland av fodermedelslagen skall följande författningar tillämpas på Åland:

1) jord- och skogsbruksministeriets beslut den 1 mars 1994 om fodermedel (FFS 180/1994),

2) (2006/7) jord- och skogsbruksministeriets förordning om produkter som används i djurfoder (JSMF 60/2005),

3) jord- och skogsbruksministeriets beslut den 26 juli 1995 om fodermedel för särskilda näringsbehov (JSMb nr 57/1995),

4) (2006/128) jord- och skogsbruksministeriets förordning om bedrivande av verksamhet inom foderbranschen (JSMF 4/2006),

5) (2006/7) jord- och skogsbruksministeriets förordning om fodertillsatser (JSMF 43/2005),

6) (2006/128) jord- och skogsbruksministeriets förordning om organisering av kontrollen av foder (JSMF 3/2006),

7) upphävd (2001/46),

8) jord- och skogsbruksministeriets beslut den 1 oktober 1998 om tillverkning, ordination, överlåtelse och import av läkemedelsfoder (JSMb 13/EEO/98),

9) jord- och skogsbruksministeriets beslut den 18 november 1998 om skadliga ämnen, produkter och organismer i foder (JSMb 163/1998),

10) jord- och skogsbruksministeriets beslut den 21 april 1999 om foderämnen (JSMb 40/1999),

11) jord- och skogsbruksministeriets beslut den 21 april 1999 om foderblandningar (JSMb 41/1999),

12) jord- och skogsbruksministeriets beslut den 28 april 1998 om konserveringsmedel för färska foderväxter (JSMb 48/1999),

13) (2001/12) jord- och skogsbruksministeriets förordning den 21 december 2000 om animaliskt protein och foderfabrikat innehållande sådant (JSMF 1239/2000).

2 §. Allmänna bestämmelser

De författningar som nämns i 1 § skall tillämpas i landskapet sådana de lyder när detta beslut träder i kraft. Sker därefter ändringar i författningarna, skall de ändrade bestämmelserna tillämpas i landskapet från det att de träder i kraft i riket.

Utan hinder av det föregående skall ändringar av författningarna inte gälla i landskapet innan ändringarna publicerats på det svenska språket.

Hänvisas i de i 1 § nämnda författningarna till bestämmelser i rikslagstiftningen vilka äger motsvarighet i landskapslagstiftningen, skall hänvisningarna anses avse bestämmelserna i landskapslagstiftningen.

3 §. Undantag från bestämmelser i de riksförfattningar som avses i 1 §

I landskapet gäller följande avvikelser från bestämmelserna i jord- och skogsbruksministeriets beslut om fodermedel:

1) bestämmelserna i 1 - 4 §§, 6 och 7 §§ skall inte tillämpas i landskapet.

I landskapet gäller följande avvikelser från jord- och skogsbruksministeriets förordning om bedrivande av verksamhet inom foderbranschen.

1) en ansökan som avses i 8 § skall sändas till landskapsregeringen och

2) en ansökan som avses i 9 § 1 och 2 mom. skall sändas till landskapsregeringen och

3) en ansökan som avses i 11 § 1 mom. skall sändas till landskapsregeringen och

4) bestämmelserna i 13 § skall inte tillämpas i landskapet och

5) bestämmelserna i 15 § skall inte tillämpas i landskapet och

6) en ansökan som avses i 18 § 1 mom. skall sändas till landskapsregeringen

7) en anmälan som avses i 19 § 2 och 3 mom. skall meddelas till landskapsregeringen (2001/46)

I landskapet gäller följande avvikelser från bestämmelserna i jord- och skogsbruksministeriets beslut om fodertillsatser:

1) en ansökan som avses i 5 § skall sändas till landskapsregeringen och

2) bestämmelserna i 8 § 3 mom. skall inte tillämpas i landskapet och,

3) en ansökan som avses i 11 § 1 mom. skall sändas till landskapsregeringen.

I landskapet gäller följande avvikelser från bestämmelserna i jord- och skogsbruksministeriets beslut om organisering av tillsynen över foderfabrikat:

1) en anmälan som avses i 3 § 1 mom. skall sändas till landskapsregeringen och

2) en anmälan som avses i 4 § 1 och 2 mom. skall sändas till landskapsregeringen.

I landskapet gäller följande avvikelser från bestämmelserna i jord- och skogsbruksministeriets beslut om egenkontroll av tillverkning av foderfabrikat:

1) en ansökan som avses i 5 § 1 mom. skall sändas till landskapsregeringen.

I landskapet gäller följande avvikelser från bestämmelserna i jord- och skogsbruksministeriets beslut om skadliga ämnen produkter och organismer i foder:

1) en anmälan som avses i 7 § skall sändas till landskapsregeringen.

4 §. Förvaltningsuppgifter

De förvaltningsuppgifter som enligt i 1 § angivna författningar ankommer på rikets myndigheter skall i landskapet handhas av landskapsregeringen, såvitt det är fråga om uppgifter som faller inom landskapets behörighetsområde.

5 §. Ikraftträdande

Detta beslut träder omedelbart i kraft.

Beslut om varudeklaration i jord- och skogsbruksministeriets beslut (JSMb 48/1999) punkt 3 och 5 i bilaga 3 tillämpas dock först från och med den 1 januari 2000.

115 Landskapslag (2001:25) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om handel med utsäde

1 §. Syfte

I syfte att upprätthålla en högklassig växtproduktion genom att främja tillgången på och användningen av utsäde som är av hög kvalitet och lämplig för växtförhållandena i landskapet skall lagen om handel med utsäde (FFS 728/2000) tillämpas i landskapet, med de undantag som följer av denna lag.

Lagen om handel med utsäde skall tillämpas i landskapet sådan den lyder när denna lag träder i kraft. Sker därefter förändringar i lagen skall de ändrade bestämmelserna gälla i landskapet från tidpunkten för deras ikraftträdande i riket. Ändringar av bestämmelser beträffande vilka i denna lag föreskrivits avvikelser skall dock inte tillämpas i landskapet.

[Landskapsstyrelsen] kan inom landskapets behörighetsområde besluta att bestämmelser som utfärdats med stöd av lagen om handel med utsäde skall tillämpas i landskapet antingen i oförändrad lydelse eller med ändringar.

Se La 211 FL II.

I 16 ÅLRB (2001:47) om riksförfattningar om handel med utsäde

2 §. Bestämmelser som inte tillämpas

I landskapet tillämpas inte följande bestämmelser i lagen om handel med utsäde:

- 1) 20 § om tillsynsplan,
- 2) 24 § 4 mom. beträffande personuppgifter,
- 3) 25 § om offentliggörande av tillsynsresultat,
- 4) 26 § om utlämnande av sekretessbelagda uppgifter,
- 5) 27 § om avgifter och
- 6) 28 § om arvoden och kostnadsersättningar.

3 §. Förvaltningsmyndighet

De förvaltningsuppgifter som enligt lagen om handel med utsäde ankommer på statens myndigheter skall i landskapet handhas av [landskapsstyrelsen], om dessa uppgifter enligt 23 § självstyrelselagen ankommer på landskapet.

4 §. Märkning

Skall enligt lagen om handel med utsäde eller enligt bestämmelser som utfärdats med stöd av denna lag uppgifter lämnas skriftligen av den som inför till landskapet, marknadsför, tillverkar för marknadsföring eller överlåter sådant utsäde som avses i lagen om handel med utsäde i varudeklaration eller på annat sätt, så skall uppgifterna vara avfattade på svenska.

5 §. Godkännande av kontroller

[Landskapsstyrelsen] kan godkänna de kontroller som avses i 21 § lagen om handel med utsäde som myndigheterna i någon annan stat har förrättat.

6 §. Förpackningstillstånd

Näringsidkare skall göra en sådan underrättelse som avses i 11 § 3 mom. lagen om handel med utsäde till [landskapsstyrelsen].

7 §. Anmälningsplikt

Näringsidkare skall göra en sådan anmälan som avses i 12 § 1 mom. lagen om handel med utsäde till [landskapsstyrelsen].

8 §. Tillsynsregister

Näringsidkare skall lämna ett sådant meddelande som avses i 24 § 3 mom. lagen om handel med utsäde till [landskapsstyrelsen].

9 §. Ändringsökande

Besvär över lagligheten av [landskapsstyrelsens] beslut får anföras hos högsta förvaltningsdomstolen.

10 §. Straffbestämmelser

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

- 1) producerar eller marknadsför utsäde i strid med 4 eller 8 §§ lagen om handel med utsäde eller i strid med bestämmelser som utfärdats med stöd av dem eller som bryter mot ett förbud som meddelats med stöd av 7 § lagen om handel med utsäde,

- 2) marknadsför utsäde som inte uppfyller de krav som i denna lag och med stöd av den utfärdade bestämmelserna eller föreskrifterna ställs på utsäde eller på förpackande eller märkning av det,

- 3) förpackar utsäde utan tillstånd som avses i 6 §,
- 4) försummar anmälningsplikten enligt 7 § eller
- 5) försummar att föra register enligt 13 § 1 mom. lagen om handel med utsäde

skall för *utsädehandelsförseelse* dömas till böter, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag.

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet försummar att i varudeklaration eller på annat sätt lämna sådana skriftliga uppgifter på svenska språket som enligt lagen om handel med utsäde eller enligt bestämmelser som utfärdats med stöd av denna lag skall lämnas köparen, skall för *förseelse mot språkbestämelse* dömas till böter.

11 §. Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2001. Genom denna lag upphävs landskapslagen (1993:108) den 9 december 1993 om tillämpning i landskapet Åland av lagen om handel med utsäde.

De beslut som [landskapsstyrelsen] har fattat med stöd av den upphävda lagen förblir dock fortfarande i kraft, om de inte strider mot denna lag.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

I 16 Ålands landskapsregerings beslut (2001:47) om tillämpning i landskapet Åland av vissa riksförfattningar om handel med utsäde (2006/6)

1 §. Beslutets tillämpningsområde

Med de avvikelser som anges i detta beslut och som följer av landskapslagen (2001:25) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om handel med utsäde skall följande riksförfattningar tillämpas i landskapet Åland:

- 1) jord- och skogsbruksministeriets förordning om handel med utsäde av stråsäd (JSMF 109/2000),
- 2) jord- och skogsbruksministeriets förordning om handel med utsäde av vall- och foderväxter (JSMF 110/2000),
- 3) jord- och skogsbruksministeriets förordning om handel med utsäde av olje- och spånadsväxter (JSMF 111/2000),
- 4) jord- och skogsbruksministeriets förordning om handel med utsädespotatis (JSMF 112/2000),
- 5) jord- och skogsbruksministeriets förordning om handel med utsäde av köksväxter (JSMF 113/2000),
- 6) jord- och skogsbruksministeriets förordning om handel med betutsäde (JSMF 114/2000),
- 7) (2006/6) jord- och skogsbruksministeriets förordning om en sortlista för växtsorter (JSMF 51/2004),
- 8) jord- och skogsbruksministeriets förordning om utsädesblandningar (JSMF 116/2000),
- 9) jord- och skogsbruksministeriets förordning om handel med utsäde av lantsorter av stråsäd samt vall- och foderväxter (JSMF 117/2000),
- 10) jord- och skogsbruksministeriets förordning om utförande av odlingsgranskningar (JSMF 118/2000),
- 11) jord- och skogsbruksministeriets förordning om tillsyn över handel med utsäde (JSMF 119/2000),
- 12) (2006/6) jord- och skogsbruksministeriets förordning om myndighetsövervakad provtagning och laboratorieundersökningar inom utsädesproduktion (JSMF 29/2005).

2 §. Allmänna bestämmelser

Författningarna som avses i 1 § skall tillämpas i landskapet sådana de lyder vid detta besluts ikraftträdande. Sker därefter ändringar i författningarna skall de ändrade bestämmelserna tillämpas i landskapet från det att de träder i kraft i riket.

Utan hinder av det föregående skall ändringarna av författningarna inte gälla i landskapet innan ändringarna publicerats på svenska språket.

Hänvisas i de i 1 § nämnda författningarna till de bestämmelser i rikslagstiftningarna vilka äger motsvarighet i landskapslagstiftningen, skall hänvisningarna anses avse bestämmelserna i landskapslagstiftningen.

3 §. Förvaltningsuppgifter

De förvaltningsuppgifter som enligt i 1 § angivna författningarna ankommer på riket skall i landskapet handhas av landskapsregeringen, såvitt fråga om är om uppgifter som faller inom landskapets behörighetsområde.

4 §. Ikraftträdande

Detta beslut träder omedelbart ikraft.

Genom detta beslut upphävs Ålands [landskapsstyrelsen] beslut (1996:73) den 19 november 1996 om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om utsäde jämte ändringar.

I 17 Landskapslag (1994:72) om förutsättningarna för att i landskapet Åland leta efter, inmuta och utnyttja gruvfyndigheter

1 §. Den som enligt bestämmelserna i [3 § landskapslagen (1957:11) om rätt att idka näring i landskapet Åland] tillkommer allmän rätt att bedriva näring i landskapet har rätt att i landskapet på eget och annans område leta efter, inmuta och utnyttja fyndighet, som innehåller i 2 § gruvlagen (FFS 503/1965) avsedda gruvmineral med iakttagande i övrigt av bestämmelserna i gruvlagen.

Enskild och juridisk person som inte faller under bestämmelserna i 1 mom. kan av [landskapsstyrelsen] beviljas tillstånd att bedriva i momentet avsedd verksamhet.

2 §. Utan hinder av bestämmelserna i 1 § har den som är bosatt i landskapet rätt att leta efter, inmuta och utnyttja i paragrafen avsedd fyndighet, om det sker under de förutsättningar som anges i 11 § självstyrelselagen (1991:71) för Åland.

3 §. Denna lag träder i kraft den 1 november 1994 och genom lagen upphävs, såvitt gäller giltigheten i landskapet Åland, 1 § gruvlagen sådan den var lydande vid utgången av år 1992.

I 18 Landskapslag (1998:55) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om anordningars energieffektivitet

1 §. Inledande bestämmelse

Lagen den 19 december 1997 om anordningars energieffektivitet (FFS 1241/1997) skall, med i denna lag angivna avvikelser, tillämpas i landskapet Åland.

Ändring av lagen om anordningars energieffektivitet skall gälla i landskapet från det att den träder i kraft i riket om inte annat följer av denna lag.

Se Ft 706 FL I.

2 §. Språkrkrav

Information som enligt de författningar som avses i 1 och 6 §§ ges vid marknadsföring av anordningar som faller inom denna lags tillämpningsområde skall i landskapet ges på svenska. [Landskapsstyrelsen] kan av särskilda skäl bevilja undantag från kravet.

3 §. Förvaltning

De förvaltningsuppgifter som enligt de författningar som avses i 1 och 6 §§ ankommer på statens myndigheter skall i landskapet skötas av [landskapsstyrelsen] till den del förvaltningen grundar sig på landskapets lagstiftningsbehörighet på området.

4 §. Avvikelse från lagen om anordningars energieffektivitet

Bestämmelserna i 20 § lagen om anordningars energieffektivitet skall inte tillämpas i landskapet.

Vad i 5 § 2 mom. föreskrivs om Finland skall i landskapet gälla landskapet Åland.

Vad i 10 § 2 mom. 2 punkten föreskrivs om finska tillverkare och om den importör som släpper ut anordningen på den finska marknaden skall i landskapet gälla åländska tillverkare och den som fört in anordningen i landskapet och släppt ut den på den åländska marknaden.

5 §. Överklagande

Beslut som fattats med stöd av denna lag överklagas enligt bestämmelserna i de författningar som avses i 1 och 6 §§, dock så att beslut som [landskapsstyrelsen] fattat överklagas hos högsta förvaltningsdomstolen.

6 §. Landskapsförordning

[Landskapsstyrelsen] kan inom landskapets behörighet genom landskapsförordning besluta att författningar som utfärdats med stöd av rikets lag om anordningars energieffektivitet skall tillämpas i landskapet Åland oförändrade eller med de ändringar [landskapsstyrelsen] föreskriver.

[Landskapsstyrelsen] kan inom landskapets behörighet genom landskapsförordning besluta om genomförandet i landskapet av EG:s direktiv rörande angelägenheter som avses i denna lag.

Närmare bestämmelser om verkställigheten och tillämpningen av denna lag utfärdas vid behov genom landskapsförordning.

I 19 Landskapsförordning (1998:56) om anordningars energieffektivitet

1 §. Förordningens tillämpningsområde

Följande riksförfattningar skall med de undantag som anges i denna förordning tillämpas i landskapet:

1) (2004/50) handels- och industriministeriets förordning den 21 juni 2004 om uppgifter som skall lämnas vid energimärkning av elektriska kylskåp, frysar och kombinationer av dessa för hushållsbruk (FFS 541/2004),

2) handels- och industriministeriets beslut den 27 mars 1996 om uppgifter som skall lämnas vid energimärk-

I 20 LL (2005:60) om riksförfattningar om utsläppshandel

ning av elektriska tvättmaskiner för hushållsbruk (FFS 202/1996),

3) handels- och industriministeriets beslut den 27 mars 1996 om uppgifter som skall lämnas vid energimärkning av elektriska torktumlare för hushållsbruk (FFS 203/1996),

4) handels- och industriministeriets beslut den 9 september 1997 om uppgifter som skall lämnas vid energimärkning av kombinerade tvättmaskiner/torktumlare för hushållsbruk (FFS 895/1997),

5) förordningen den 30 december 1997 om godkännande av besiktningsorgan som avses i lagen om anordningars energieffektivitet (FFS 1298/1997),

6) (2000/75) handels- och industriministeriets beslut den 17 december 1998 om energimärkning av hushållsanordningar (FFS 1038/1998),

7) (2000/75) handels- och industriministeriets förordning den 12 oktober 2000 om energieffektivitetskrav för elektriska kylskåp, frysar och kombinationer av dessa för hushållsbruk (FFS 854/2000),

8) (2000/75) handels- och industriministeriets förordning den 12 oktober 2000 om de uppgifter som skall ges vid energimärkning av lampor för hushållsbruk (FFS 859/2000),

9) (2000/83) handels- och industriministeriets förordning den 24 november 2000 om uppgifter som skall lämnas vid energimärkning av diskmaskiner (FFS 1009/2000),

10) (2002/36) handels- och industriministeriets förordning den 17 april 2002 om energieffektivitetskrav för förkopplingsdon till lysrör (FFS 318/2002).

2 §. Undantag från tillämpning av bestämmelser i de riksförfattningar som anges i 1 §

Vid tillämpningen av de i första paragrafen angivna författningarna skall med leverantör avses anordningsleverantör i enlighet med vad som anges i lagen om anordningars energieffektivitet (FFS 1241/1997).

3 §. Ändring i riksförfattning

Ändringar av de författningar som anges i första paragrafen skall tillämpas i landskapet från det att de träder i kraft i riket.

4 §. Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1998.

I 20 Landskapslag (2005:60) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om utsläppshandel**1 §. Tillämpning av lagen om utsläppshandel**

Lagen om utsläppshandel (FFS 683/2004) av den 30 juli 2004 skall tillämpas i landskapet med de avvikelser som anges i denna lag. Ändringar i lagen om utsläppshandel gäller i landskapet från den dag de träder i kraft i riket.

Se Mi 402a FL II.

2 §. Tillämpning av hänvisningar i lagen om utsläppshandel

Om lagen om utsläppshandel hänvisar till bestämmelser i rikslagstiftning och motsvarande bestämmel-

ser finns i landskapslagstiftning skall hänvisningen avse bestämmelser i landskapslagstiftning.

3 §. Förvaltningsuppgifter

Förvaltningsuppgifter, som enligt lagen om utsläppshandel handhas av myndigheter i riket, sköts i landskapet av landskapsregeringen till den del förvaltningen grundar sig på landskapets behörighet på området.

4 §. Landskapsförordningar

Landskapsregeringen kan inom landskapets behörighet genom landskapsförordning besluta att författningar som utfärdats med stöd av lagen om utsläppshandel skall tillämpas i landskapet Åland oförändrade eller med de ändringar som landskapsregeringen förslår.

5 §. Avvikelser från bestämmelserna i rikslagstiftningen

Om en verksamhetsutövare åläggs att betala avgift för överskriden utsläppsrätt skall åläggandet avse betalning till landskapet.

Ikraftträdelsebestämmelse (2005:60):

Denna lag träder i kraft den 1 november 2005. Tillstånd till utsläpp av växthusgaser för åren 2005 – 2007, för vilka ansökan inlämnas inom två månader från det att lagen trätt i kraft, beviljas retroaktivt från och med den 1 januari 2005.

I 21 Landskapsförordning (2008:73) om tillämpning i landskapet Åland av vissa riksförfattningar rörande utsläppshandel

1 §. Med de avvikelser som anges i denna förordning ska följande författningar tillämpas i landskapet Åland:

1. Statsrådets förordning om utsläppshandel (FFS 194/2007),

2. Handels- och industriministeriets förordning om övervakning av koldioxidutsläpp och om den rapport som ska utarbetas om utsläppen (FFS 647/2007),

3. Handels- och industriministeriets förordning om förfarandet för godkännande av kontrollörer av utsläpp som omfattas av tillämpningsområdet för lagen om utsläppshandel och om utförandet av kontrolluppgifter (FFS 888/2007).

2 §. Ändringar i författningarna i 1 § ska tillämpas i landskapet från det att de träder i kraft i riket.

3 §. De förvaltningsuppgifter som ska skötas av statliga myndigheter enligt författningarna i 1 § handhas i landskapet av landskapsregeringen.

Om författningarna i 1 § hänvisar till bestämmelser i rikslagstiftningen och motsvarande bestämmelser finns i landskapslagstiftningen ska hänvisningen anses avse bestämmelserna i landskapslagstiftningen.

4 §. Denna förordning träder i kraft den 1 juni 2008.

122 Republikens Presidents Förordning (2006:5) om skötseln i landskapet Åland av vissa förvaltningsuppgifter som rör handel med utsläppsrätter avseende växthusgaser

(FFS 87/2006)

1 §. I denna förordning föreskrivs om skötseln i landskapet Åland av förvaltningsuppgifter som hänför sig till handel med utsläppsrätter och som avses i landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om utsläppshandel (Ålands författningssamling 2005:60).

2 §. Ålands landskapsregering skall besluta om en förteckning över anläggningar i landskapet och de utsläppsrätter som avses bli beviljade för var och en av dem jämte motiveringar för detta. Ålands landskapsregering beslutar dessutom om fördelning och

beviljande av utsläppsrätter till verksamhetsutövare samt om ändring, justering och annullering av utsläppsrätter.

3 §. De förvaltningsuppgifter som rör det i 5 och 6 kap. i lagen om utsläppshandel (683/2004) avsedda registret och förandet av det samt de förvaltningsuppgifter som rör övervakning och kontroll av utsläpp enligt 7 kap. i lagen sköts i landskapet Åland av Energimarknadsverket.

4 §. Energimarknadsverket ersätts för kostnaderna för skötsel av i 3 § avsedda förvaltningsuppgifter som rör registret i landskapet Åland i enlighet med vad landskapsregeringen och Energimarknadsverket tillsammans överenskommer.

5 §. Denna förordning träder ikraft den 10 februari 2006.

Förordningen tillämpas på handel med utsläppsrätter avseende växthusgaser som ägt rum i landskapet från och med den 1 januari 2005.

Stöd till näringslivet

123 Näringsstödslag (2008:110) för landskapet Åland

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. Lagens tillämpningsområde

Med näringsstöd avses i denna lag finansiering av företags start och utveckling eller stöd för utveckling av ett företags verksamhetsmiljö i enlighet med en stödordning som landskapsregeringen har beslutat om.

Denna lag tillämpas såväl på sådant näringsstöd till företagsverksamhet i landskapet Åland som helt betalas av landskapets medel som på sådant stöd som delfinansieras med medel ur Europeiska gemenskapens strukturfonder. Näringsstöd ska beviljas med beaktande av Europeiska gemenskapens bestämmelser om statligt stöd till företag.

2 §. Små, medelstora och stora företag

I denna lag avses med små och medelstora företag sådana företag som uppfyller villkoren enligt EG-kommissionens gällande rekommendation om definition av mikroföretag samt små och medelstora företag.

Stora företag är sådana företag som inte avses i 1 mom.

2 kap. Beslut om och användning av näringsstöd

3 §. Företag som inte kan beviljas näringsstöd

Näringsstöd beviljas inte till

1) företag inom syntetfiber-, varvs- eller kol- och stålindustrin,

2) företag inom fiske- eller vattenbruksnäringen eller företag inom jordbrukets primärproduktion,

3) företag i svårigheter, i den mening som avses i Europeiska gemenskapens riktlinjer för undsättning och omstrukturering, samt

4) företag för exportrelaterad verksamhet till tredje länder eller medlemsstater om stödet är direkt knutet till exporterande volymer, till inrättande och drift av ett distributionsnät eller till andra löpande utgifter i samband med exportverksamhet.

Vid beviljande av näringsstöd ska Europeiska gemenskapens sektorsvisa begränsningar iakttagas.

Republikens president har förordnat att lagens 4 § ska förfalla.

5 §. Ansökan

Ansökan om näringsstöd ska lämnas till landskapsregeringen innan åtgärder vidtas. Om det är förenligt med gällande stöd villkor kan den sökande vidta åtgärder innan landskapsregeringen fattat beslut med anledning av ansökan.

6 §. Tystnadsplikt

Den som handlägger ett ärende enligt denna lag får inte utan lov röja vad han eller hon vid handläggningen av ärendet har fått veta om ett företags, en branschorganisation eller en enskilds ekonomiska ställning eller affärs- eller yrkeshemlighet.

7 §. Beslut om och utbetalning av näringsstöd

Landskapsregeringen beslutar om näringsstöd.

Näringsstöd i form av bidrag betalas ut i efterskott efter det att stödtagaren har presenterat en tillräcklig utredning över de utgifter som ligger till grund för stödet och har uppfyllt eventuella villkor i stödbeslutet. Om de verkliga utgifterna är lägre än de beräknade utgifter som låg till grund för beviljandet av stödet och om det beviljade stödet överstiger den andel av utgifterna som nämns i beslutet, ska stödet sänkas i motsvarande grad.

8 §. Användning av näringsstöd

Ett näringsstöd får endast användas för det ändamål för vilket det har beviljats enligt landskapsregering-

I 23 Näringsstödslag (2008:110) för landskapet Åland

ens beslut. Utöver vad som bestäms i denna lag och med stöd av lagen gällande stödordningar ska stödtagaren iaktta de villkor som följer av det enskilda beslutet om näringsstöd.

En stödtagare ska utan dröjsmål meddela landskapsregeringen om förändringar som påverkar uppnåendet av de ändamål för vilka ett näringsstöd har beviljats samt om annan förändring som inverkar på det beviljade näringsstödet användning.

9 §. Förvaring av handlingar

Stödtagaren är skyldig att förvara allt bokföringsmaterial och övrigt material som anknyter till näringsstödet på ett sådant sätt att det är möjligt att övervaka användningen av stödet. Bokföringen och det material som anknyter till den ska förvaras på det sätt som bestäms i bokföringslagen (FFS 1336/1997). Till den del det är frågan om finansiering via EU:s strukturfonder ska bokföringen och det material som anknyter till den förvaras under minst tre år från den tidpunkt då EG-kommissionen har betalat ut slutraten för det aktuella strukturfondsprogrammet.

Se Ft 301, FL I.

3 kap. Tillsyn och återkrav

10 §. Inspektion

Landskapsregeringen har rätt att utföra inspektioner hos stödtagaren för att utreda förutsättningarna för att bevilja och utbetala stöd samt för att se om villkoren för att bevilja och betala stöd har iakttagits. Stödtagaren ska därvid på begäran av den som utför granskningen lämna de upplysningar som är nödvändiga för att granskningen ska kunna genomföras på ett ändamålsenligt sätt samt ska utan rätt till ersättning framlägga alla behövliga handlingar. Med handlingar avses också sådana uppgifter som har framställts eller lagrats med hjälp av automatisk databehandling eller på motsvarande sätt. En inspektion kan i den omfattning som tillsynsuppdraget kräver gälla byggnader, lokaler, informationssystem och handlingar som är betydelsefulla med hänsyn till den åtgärd som stöds samt användningen av stödet. Inspektion får dock inte utföras i lokaler och utrymmen som till skydd för privatlivet omfattas av hemfrid.

Den som utför granskningen har rätt att omhänderta handlingar och övrigt material som avses ovan, om detta krävs för att syftet med granskningen ska uppnås. Handlingarna och annat material ska utan dröjsmål återlämnas när de inte längre behövs för utförandet av granskningen.

Bestämmelserna om inspektion för de ändamål som avses i 1 mom. avser även inspektörer som för ändamålet är utsedda av en EU-institution samt oavhängiga revisionssamfund som utför inspektioner i enlighet med landskapsregeringens beslut.

11 §. Allmänna bestämmelser om återbetalning av näringsstöd

Bestämmelser om återbetalning av stöd finns i landskapslagen (1988:50) om lån, räntestöd och understöd ur landskapets medel samt om landskapsgaranti.

Återkrav av stöd som har utbetalats med stöd av denna lag eller med stöd av bestämmelser som utfär-

dats enligt denna lag får verkställas i den ordning som gäller för indrivning av skatter i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (FFS 706/2007). Återkrav kan även verkställas genom att vid utbetalning av senare beviljat stöd avdras ett belopp som ska återkrävas.

Om en i 2 mom. avsedd fordran understiger 3 euro ger det ingen anledning till åtgärd. Om en sådan fordran uppgår till 3 euro eller högst till 100 euro per stödtagare och stödansökan kan landskapsregeringen besluta att en utbetalning inte ska återkrävas.

Se C 39, Landskapslag (1988:50) om lån, räntestöd och understöd ur landskapets medel samt om landskapsgaranti och Pr 608 FL I.

12 §. Särskilda bestämmelser om återbetalning av näringsstöd

Landskapsregeringen ska besluta att ett näringsstöd ska återbetalas helt eller delvis om stödtagaren

- 1) på någon väsentlig punkt lämnat felaktiga uppgifter i samband med ansökan om eller utbetalning av stöd,
- 2) låtit bli att lämna uppgifter som i väsentlig grad skulle ha inverkat på utbetalningen av stödet,
- 3) vägrat lämna uppgifter, handlingar eller annat material som behövs för övervakningen eller vägrat att uppfylla sina skyldigheter eller har
- 4) använt stödet för något annat ändamål än det har beviljats för.

Landskapsregeringen ska besluta att ett investeringsstöd helt eller delvis ska återbetalas om stödtagaren i enlighet med 2 § är ett stort företag som, inom fem år efter det att investeringen har slutförts och tagits i bruk, utan vägande skäl har inställt eller i väsentlig grad inskränkt den verksamhet som ligger till grund för stödet. Vid investeringsstöd till företag som kan definieras som små och medelstora är motsvarande tidpunkt tre år. Om investeringen avser anläggningar eller utrustning som på grund av snabb teknisk utveckling blir föråldrad under denna tre- eller femårsperiod fordras i stället att den ekonomiska verksamheten blir kvar i regionen under perioden.

13 §. Återbetalning vid skadefall

Om anläggningstillgångar för vilka näringsstöd har beviljats förstörs i samband med skadefall ska landskapsregeringen ålägga stödtagaren att av det försäkringsbelopp som eventuellt erhålls till landskapsregeringen betala en del som motsvarar stödets andel av anläggningstillgångarna vid den tidpunkt då de anskaffades. Betalningsskyldigheten kan gälla högst ett belopp som motsvarar stödet och avse skadefall som har inträffat inom fem år efter att stöd har betalats ut till ett i 2 § avsett stort företag samt inom tre år efter att stöd har betalats ut till små eller medelstora företag.

Befrielse från betalningsskyldigheten kan beviljas om motsvarande nya anläggningstillgångar anskaffas i stället för dem som har förstörts. De villkor som ställts för stödet gäller då för de nya anläggningstillgångarna.

14 §. Ränta vid återbetalning

Landskapsregeringen kan besluta att den som ska återbetala ett stöd ska betala en årlig ränta på stödbeloppet från den dag stödet betalades ut eller från det

att anläggningstillgångar har överlåtit. Räntesatsen kan högst uppgå till Finlands Banks grundränta ökad med fyra procentenheter.

På ett stöd som inte har återbetalats senast på förfallodagen ska stödtagaren betala förseningsränta enligt den räntesats som avses i 4 § i räntelagen (FFS 633/1982).

4 kap. Särskilda bestämmelser

15 §. *Brott mot tystnadsplikt*

Den som utan lov röjer vad han eller hon vid handläggningen av ärenden enligt denna lag fått veta om ett företags, en branschorganisations eller en enskilds ekonomiska ställning eller affärs- eller yrkeshemlighet som avses i 6 § ska för *brott mot tystnadsplikt enligt näringsstödslagen för landskapet Åland* dömas till böter, om inte strängare straff för gärningen stadgas någon annanstans.

Allmän åklagare får inte väcka åtal för brott som avses i 1 mom. om inte målsäganden har anmält brottet till åtal.

16 §. *Subventionsbedrägeri*

Bestämmelser om *subventionsbedrägeri* finns i 29 kap. strafflagen (FFS 39/1889).

17 §. *Ikraftträdelsebestämmelser*

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2009.

Genom ikraftträdandet av denna lag upphävs

- 1) landskapslagen (1966:14) om landskapsgaranti för industrier och vissa andra näringsgrenar,
- 2) landskapslagen (1972:58) angående tillämpning i landskapet Åland av lagen om statsgarantier för företag som idkar skeppsbyggnads- eller rederirörelse,
- 3) landskapslagen (1975:32) om semesterpenning för småföretagare,
- 4) landskapslagen (1975:45) om investeringslån,
- 5) landskapslagen (1977:29) om räntestödslån för fiskerinäringen,
- 6) landskapslagen (1977:44) om sysselsättningspolitiska konjunkturlån till företag,
- 7) landskapslagen (1978:39) om vissa räntestödslån som beviljas av kreditinrättning,
- 8) landskapslagen (1991:43) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om räntestöd för finansiering av fartygsleveranser samt
- 9) näringsstödslagen (1996:35) för landskapet Åland.

De i 2 mom. upphävda bestämmelserna tillämpas på näringsstöd som har beviljats med stöd av dem. Dock tillämpas på sådana näringsstöd denna lags bestämmelser om tillsyn och återbetalning av näringsstöd.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

18 §. *Övergångsbestämmelse*

Denna lag ska tillämpas på en ansökan om stöd till näringslivet som är registrerad vid landskapsregeringen när denna lag träder i kraft.

124 Landskapslag (1976:43) om tillämpning av lagen om exportgaranti i landskapet Åland

Lagen den 14 september 1962 om exportgaranti (FFS 479/1962) samt senare däri gjorda ändringar skall, jämte med stöd därav utfärdade bestämmelser, äga tillämpning i landskapet Åland.

Till ansökan rörande exportgaranti för företag med hemort i landskapet Åland skall [landskapsstyrelsens] utlåtande i saken bifogas. Vad här är stadgat gäller ej företag som utövar sådan näring som avses i [11 § 2 mom.] självstyrelselagen för Åland.

Sker framdeles ändring i de i 1 mom. avsedda författningarna skall ändringarna gälla i landskapet från tidpunkten för deras ikraftträdande i riket.

125 Förordning (1991:67) om skötseln i landskapet Åland av vissa uppgifter enligt lagen om exportgaranti

(FFS 1150/1991)

Förlängd genom (1993/10).

1 §. Statsgarantcentralen skall sköta de uppgifter enligt lagen om exportgaranti (479/1962) som enligt [19 §] självstyrelselagen för Åland (670/1951) ankommer på landskapets förvaltning.

2 §. Denna förordning träder i kraft den 1 september 1991.

Genom denna förordning upphävs förordningen den 21 juli 1977 angående handhavandet av i lagen om exportgaranti avsedda uppgifter i landskapet Åland (584/1977).

126 Landskapslag (1995:46) om återkrävande av stöd ur landskapets medel

1 §. Om kommissionen har konstaterat att ett stöd ur landskapets medel strider mot artikel [92 i fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen] eller mot bestämmelser i kommissionens beslut nr 3855/91/EKSG om gemenskapsregler för stöd till stålindustrin, kan stödet i enlighet med kommissionens beslut helt eller delvis återkrävas hos mottagaren.

Art. 92 motsvaras numera av art. 87.

2 §. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1995.

